

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 20.6.2023 r.
COM(2023) 338 final

2023/0200 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

24 lutego 2022 r. Rosja rozpoczęła inwazję wojskową na Ukrainę na pełną skalę, co miało katastrofalne skutki dla Ukrainy i jej mieszkańców. Ponad piętnaście miesięcy intensywnych walk, ciężkich ostrzałów artyleryjskich i nalotów doprowadziło do dużej liczby ofiar cywilnych i ogromu ludzkiego cierpienia. Rosyjska wojna napastnicza spowodowała rozległe uszkodzenia infrastruktury i zakłócenie usług na terytorium całej Ukrainy oraz masowe zniszczenia dużych i mniejszych miast w niektórych częściach kraju. Wynikający z wojny kryzys humanitarny stał się przyczyną wysiedlenia milionów Ukraińców z ich domów i sprawił, że wielu z nich rozpaczliwie potrzebuje żywności, schronienia i pomocy medycznej. Do dziś odbywają się rosyjskie naloty z powietrza na cele w całym kraju. Leczenie traumy tej bezsensownej wojny zajmie lata, a może dekady.

Unia Europejska, wraz ze swoimi państwami członkowskimi, wykazała bezprecedensową jedność w potępieniu działań Rosji i udzielaniu wsparcia Ukrainie. Do maja 2023 r. UE, jej państwa członkowskie i europejskie instytucje finansowe wspólnie zapewniły Ukrainie i jej mieszkańcom szeroko zakrojone wsparcie w wysokości 70 mld EUR. Obejmuje ono 38 mld EUR na wsparcie finansowe, budżetowe i pomoc humanitarną¹, 15 mld EUR na wsparcie wojskowe, w tym za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, oraz 17 mld EUR udostępnionych przez UE i jej państwa członkowskie, aby zaspokoić potrzeby osób uciekających przed wojną. Ponadto unijne korytarze solidarnościowe, ustanowione w maju 2022 r., do końca maja 2023 r. zapewniły już Ukrainie 31 mld EUR przychodów z wywozu. Państwa członkowskie UE od początku wojny zapewniły również tymczasową ochronę około czterem milionom osób uciekających z kraju. Odzwierciedla to niezłomną determinację Unii, by pomagać Ukrainie tak długo, jak będzie to konieczne.

Od początku wojny Unia nakłada również bezprecedensowe sankcje na Rosję – oprócz tych już nałożonych przez UE w następstwie bezprawnej aneksji Krymu w marcu 2014 r. Trwają prace nad ewentualnym wykorzystaniem zamrożonych aktywów na potrzeby wsparcia odbudowy i rekonstrukcji Ukrainy.

W marcu 2023 r. Bank Światowy wraz z rządem Ukrainy, Komisją Europejską i Organizacją Narodów Zjednoczonych przedstawił zaktualizowaną ocenę szkód obejmującą pełny rok niczym niesprowokowanej rosyjskiej agresji na Ukrainę². W ocenie stwierdzono, że szacowane ogólne potrzeby Ukrainy w zakresie rekonstrukcji w ciągu najbliższych 10 lat wyniosą 384 mld EUR, a w latach 2023–2027 – 142 mld EUR. W samym 2023 r. natychmiastowe potrzeby szybkiej odbudowy wyniosły 13 mld EUR na priorytety określone przez rząd Ukrainy, biorąc pod uwagę zdolność absorpcyjną kraju. Priorytety te obejmują rekonstrukcję i naprawę infrastruktury energetycznej i innej infrastruktury krytycznej i socjalnej, mieszkalnictwo, rozminowanie w celach humanitarnych oraz wsparcie sektora prywatnego.

¹ Kwota ta obejmuje około 7,8 mld EUR pomocy udzielonej przez państwa członkowskie (z wyłączeniem wsparcia wojskowego) zgodnie z ostatnią aktualizacją z końca stycznia 2023 r.

² Szybka ocena szkód i potrzeb [Rapid Damage and Needs Assessment] (RDNA 2).

W marcu 2023 r. Rada Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) zatwierdziła nowe rozszerzone porozumienie obejmujące lata 2023–2027 w ramach instrumentu rozszerzonego wsparcia finansowego w wysokości około 14,5 mld EUR. Program MFW ma na celu ugruntowanie strategii politycznych, które podtrzymują stabilność fiskalną, zewnętrzną, cenową i finansową oraz wspierają ożywienie gospodarcze, zakładając jednocześnie poprawę sprawowania rządów i wzmocnienie pozycji instytucji z myślą o propagowaniu długoterminowego wzrostu w kontekście powojennej rekonstrukcji i drogi Ukrainy do członkostwa w UE.

Unia zobowiązała się do odegrania znaczącej roli w rekonstrukcji Ukrainy oraz do wspierania inwestycji, które są niezbędne do odbudowy kraju, i reform sprzyjających przystąpieniu Ukrainy do UE³. Reformy te stopniowo dostosują ustawodawstwo Ukrainy do dorobku prawnego Unii i będą sprzyjać integracji kraju z jednolitym rynkiem. Pomogą też przyciągnąć inwestycje do Ukrainy, ponieważ stworzą pewność regulacyjną i lepsze otoczenie biznesowe. Rada Europejska zwróciła się⁴ do Komisji o przedstawienie wniosków na tej podstawie⁵.

Inwestycje w odbudowę i rekonstrukcję Ukrainy nie mogą czekać do zakończenia wojny. Aktywne walki pozostają w dużej mierze ograniczone do południa i wschodu kraju, gdzie również poniesiono największe szkody. Szerszy wpływ gospodarczy i społeczny wojny jest jednak rozległy i dotyczy całej Ukrainy. Wspieranie odbudowy ukraińskiej gospodarki wymaga wspólnych wysiłków, aby zapewnić podtrzymanie aktywności gospodarczej oraz naprawę i utrzymanie podstawowej infrastruktury. To z kolei zapewni warunki do ożywienia gospodarki, generując przychody dla budżetu państwa, a tym samym stopniowo zmniejszy wielkość potrzebnej pomocy międzynarodowej. Wspieranie rekonstrukcji Ukrainy oznacza obecnie również utrzymanie lub tworzenie możliwości zatrudnienia dla Ukraińców, w tym przesiedleńców wewnętrznych, oraz tworzenie warunków do powrotu uchodźców do Ukrainy.

UE zapewniła już znaczne wsparcie finansowe, aby pomóc Ukrainie w zaspokojeniu jej krótkoterminowych potrzeb budżetowych i w szybkiej odbudowie, przez wysoce preferencyjne pożyczki udzielane odpowiednio w ramach nadzwyczajnej pomocy makrofinansowej (1,2 mld EUR w 2022 r.), wyjątkowej pomocy makrofinansowej (6 mld EUR w 2022 r.) i programu pomocy makrofinansowej plus (MFA+) (18 mld EUR w 2023 r.) oraz pakietu o wartości 1 mld EUR, który łączy fundusze w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” (ISWMR), a także pożyczki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego wspierane z budżetu UE.

UE zniosła taryfy celne w ramach pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA) i włączyła Ukrainę do unijnego Programu na rzecz jednolitego rynku w celu wsparcia jej małych i średnich przedsiębiorstw. Aby przyspieszyć integrację Ukrainy z jednolitym rynkiem w latach 2023–2024, przyjęto zmieniony plan działań priorytetowych na rzecz skuteczniejszego wdrażania DCFTA między UE a Ukrainą.

UE umożliwiła Ukrainie przedstawianie wspólnych projektów z państwami członkowskimi UE na potrzeby rozwoju przejść granicznych w ramach instrumentu „Łącząc Europę”. Szybko powzięto środki ułatwiające udział wysiedleńców z Ukrainy w programie „Erasmus”

³ COM(2022) 233 final

⁴ EUCO 21/22

⁵ EUCO 24/22

dla młodych przedsiębiorców, co doprowadziło do największej w historii liczby beneficjentów z Ukrainy w 2022 r.

Biorąc jednak pod uwagę skalę i złożoność stojącego przed nami wyzwania, potrzebne jest rozwiązanie długoterminowe, aby zapewnić dobrą koordynację i efektywne wykorzystanie finansowania oraz powiązać odbudowę i rekonstrukcję ze ścieżką akcesyjną Ukrainy. W tym celu **Komisja proponuje utworzenie nowego Instrumentu na rzecz Ukrainy („Instrument”)**, który może zaspokoić zarówno krótkoterminowe potrzeby odbudowy, jak i średnioterminowe potrzeby rekonstrukcji i modernizacji Ukrainy. Zaprojektowano go jako elastyczny instrument, dostosowany do bezprecedensowych wyzwań związanych ze wspieraniem kraju ogarniętego wojną, przy jednoczesnym zapewnieniu przewidywalności, przejrzystości i rozliczalności funduszy. Niniejszy wniosek odzwierciedla ryzyko przedłużającego się konfliktu i potrzebę kontynuacji pomocy makrofinansowej.

Instrument opiera się na trzech filarach:

1. **Filar I obejmuje wsparcie finansowe w formie zarówno bezzwrotnego wsparcia, jak i wsparcia kredytowego dla Ukrainy.** Aby wsparcie to mogło zostać wypłacone, rząd Ukrainy przygotowuje – w ścisłym porozumieniu z Komisją – Plan, który zostanie zatwierdzony przez UE. Plan ten obejmie ukraińską wizję odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji kraju oraz reform, które Ukraina zamierza przeprowadzić w procesie przystąpienia do UE. Fundusze będą przekazywane na podstawie wdrażania Planu, który będzie oparty na zestawie warunków i harmonogramie wypłat. Znaczny nacisk zostanie położony na reformę administracji publicznej, dobre rządy, praworządność i należyte zarządzanie finansami, w tym wspieranie wydajnych i skutecznych systemów zarządzania i kontroli, oraz na zwalczanie korupcji i nadużyć finansowych, ale także na inne reformy i zbliżenie do dorobku prawnego Unii, które stanowiłyby podstawę procesu akcesyjnego i modernizacji gospodarki. Środki będą wypłacane na podstawie spełnienia tych warunków.
2. **Filar II to ramy inwestycyjne dla Ukrainy,** zaprojektowane w celu przyciągnięcia prywatnych i publicznych inwestycji w odbudowę i rekonstrukcję Ukrainy, wspierające wdrażanie Planu. Uzupełnią one wszystkie istniejące instrumenty finansowe na rzecz Ukrainy (działania łączone i gwarancje), z możliwością ich zwiększenia, gdy pozwolą na to warunki.
3. **Filar III zapewnia pomoc techniczną i inne środki wspierające,** w tym mobilizację wiedzy specjalistycznej na temat reform, dotacje dla gmin i inne formy dwustronnego wsparcia zwykle dostępne dla krajów ubiegających się o członkostwo w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA) wspierającego cele Planu. Filar ten może również wspierać inne środki mające na celu zaradzenie konsekwencjom wojny, na przykład związane z odszkodowaniami wojennymi. Filar III obejmie również dopłaty do oprocentowania pożyczek udzielonych Ukrainie w ramach filaru I.

Proponowany instrument ma na celu zapewnienie UE podstawy prawnej, która pozwoliłaby jej dopasować jej ambicje polityczne do dźwigni finansowej, zgodnie z jej długoterminowym zobowiązaniem. Dzięki Planowi zaproponowanemu przez Ukrainę i uzgodnionemu z nią jako nadrzędne ramy reform i inwestycji, proponowany instrument wykracza poza to, co mogą zaoferować istniejące instrumenty, takie jak pomoc makrofinansowa i ISWMR.

Plan będzie zawierał warunki związane z:

- podstawowymi wymaganiami (stabilność makrofinansowa, nadzór budżetowy, zarządzanie finansami publicznymi itp.). Warunki mogą być określone w taki sposób, aby odzwierciedlały zadowalające postępy na drodze do spełnienia tych wymagań; oraz
- reformy sektorowe i strukturalne oraz inwestycje. Warunki zostaną podzielone na etapy pośrednie i opatrzone harmonogramem ich dopełnienia.

Płatności będą realizowane zgodnie z ustalonym harmonogramem kwartalnym, na podstawie wniosków o płatność złożonych przez Ukrainę i po przeprowadzanej przez Komisję weryfikacji spełnienia odpowiednich warunków. Jeśli warunek nie zostanie spełniony, Komisja potrąci odpowiednią kwotę z płatności. Wypłata odpowiednich wstrzymanych środków może nastąpić w kolejnych terminach płatności i do jednego roku po pierwotnym terminie określonym w Planie, z zastrzeżeniem spełnienia warunków. Kwartalna częstotliwość terminów płatności zapewni zarówno przewidywalność wsparcia dla Ukrainy, jak i stały dialog polityczny między Komisją a Ukrainą.

Odbudowa i rekonstrukcja dotyczą nie tylko tego, co zostało zniszczone. Chodzi o zbudowanie nowoczesnej i tętniącej życiem Ukrainy, tak aby zapewnić zrównoważoną, odporną i przyszłościową odbudowę, rekonstrukcję i modernizację, zgodnie z zasadą „nie szkodzić” i zasadą niepomijania nikogo. Chodzi o inwestowanie w transformację Ukrainy w kierunku zielonej, cyfrowej i sprzyjającej włączeniu społecznemu gospodarki, która stopniowo dostosowuje się do reguł i norm UE. Ukraina powinna odbudować swoje miasta w sposób, który zakłada wysoką jakość, zrównoważoność i włączenie społeczne oraz jest inspirowany nowym europejskim Bauhausem.

Odbudowa i rekonstrukcja to także zrekonstruowanie i modernizacja kraju oraz jego integracja z jednolitym rynkiem UE, a zarazem zapewnienie, by ściśle angażowano w ten proces władze szczebla niższego niż krajowy, w szczególności gminy, i prowadzono z nimi odpowiednie konsultacje, a reforma decentralizacyjna znajdowała się w centrum tego działania. Partnerska współpraca między UE a ukraińskimi miastami i regionami oraz stały dostęp do programów współpracy transgranicznej będą również stanowić istotną część odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji Ukrainy. Zaangażowanie podmiotów prywatnych, w szczególności przedsiębiorstw i inwestorów, będzie zasadniczym elementem odbudowy i rekonstrukcji.

We wniosku przewidziano solidny system audytu i kontroli określony jako mechanizm wielopoziomowy: po pierwsze, reforma systemów audytu i kontroli państwa będzie konieczna jako część reform w ramach Planu; po drugie, Komisja będzie mogła przeprowadzać kontrole wdrażania funduszy wydanych w związku z Planem w dowolnym momencie cyklu projektu; po trzecie, niezależna Rada Audytowa będzie informować Komisję o ewentualnym niewłaściwym zarządzaniu funduszami w ramach całego Instrumentu. Chociaż ten wielopoziomowy mechanizm będzie miał zastosowanie do całego Instrumentu, mechanizmy kontroli związane z ramami inwestycyjnymi dla Ukrainy i pomocą techniczną będą oparte na systemach, zasadach i procedurach międzynarodowych instytucji finansowych i partnerów wykonawczych zaangażowanych we wdrażanie.

Wreszcie koordynacja działań darczyńców będzie miała zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, by dostępne środki były wydatkowane w najbardziej efektywny i ukierunkowany sposób, aby zaspokoić potrzeby Ukrainy i jej mieszkańców. W tym celu

należy w pełni wykorzystać uruchomioną w styczniu 2023 r. **wielostronną platformę koordynacji darczyńców G-7** dla Ukrainy. Plan, który ma opracować rząd Ukrainy na potrzeby niniejszego Instrumentu, może również służyć innym darczyńcom jako wytyczne programowania pomocy dla Ukrainy.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tym obszarze polityki**

Wsparcie w ramach tego Instrumentu będzie spójne i komplementarne z innymi formami dwustronnego wsparcia dla Ukrainy udzielanego za pośrednictwem innych instrumentów UE, w tym pomocy humanitarnej⁶ oraz finansowania regionalnego i transgranicznego, tematycznego oraz reagowania kryzysowego w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” (ISWMR)⁷. Instrument nie obejmie pomocy humanitarnej, obrony ani wsparcia dla osób uciekających przed wojną – będą one nadal finansowane za pośrednictwem istniejących instrumentów. Instrument zastąpi istniejące dwustronne wsparcie udzielane Ukrainie (MFA+, dwustronna alokacja ISWMR – „Globalny wymiar Europy”). Zastąpi również wsparcie, które Ukraina otrzymabyła w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej.

- **Spójność z innymi obszarami polityki Unii**

Wdrożenie rozporządzenia będzie spójne z innymi obszarami działań zewnętrznych (np. pomoc humanitarna, współpraca na rzecz rozwoju). Zintegrowane podejście zawarte w Planie Ukrainy pozwala zaspokoić potrzeby odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji Ukrainy oraz powiązać je z wymogami przystąpienia do Unii, aby zapewnić spójność ze wszystkimi odpowiednimi obszarami polityki UE.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawą niniejszego wniosku są art. 212 i 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Wniosek jest przedstawiany przez Komisję zgodnie z procedurą określoną w art. 294 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Rozmiar szkód wyrządzonych Ukrainie przez rosyjską wojnę napastniczą jest tak duży, że Ukraina będzie potrzebować rozległego i trwałego wsparcia, jakiego żadne państwo członkowskie nie byłoby w stanie zapewnić samodzielnie. UE jest w wyjątkowym położeniu, umożliwiającym udzielenie Ukrainie długoterminowej pomocy zewnętrznej w sposób terminowy, skoordynowany i przewidywalny. UE może wykorzystać swoją zdolność pożyczkową, aby udzielić Ukrainie pożyczki na korzystnych warunkach i pokryć koszty stóp procentowych, a także zapewnić dotacje i gwarancje w perspektywie wieloletniej.

UE, dzięki obecności w Ukrainie za pośrednictwem swojej delegatury, może zapewnić kompleksowy dostęp do informacji na temat wydarzeń mających wpływ na kraj. Jest również stroną większości wielostronnych procesów zmierzających do sprostania wyzwaniom, przed

⁶ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczące pomocy humanitarnej

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Tekst mający znaczenie dla EOG)

którymi stoi Ukraina. Dzięki temu UE jest stale świadoma nowych potrzeb i okoliczności, a zatem może dostosowywać wsparcie do zmieniających się potrzeb, ściśle koordynując je z innymi krajowymi lub międzynarodowymi darczyńcami.

Działania służące osiągnięciu celu, jakim jest przygotowanie krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów do członkostwa w Unii, można również najlepiej zrealizować na szczeblu unijnym.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ ogranicza się do minimum wymaganego, by osiągnąć wymienione cele na szczeblu unijnym, i nie wykracza poza to, co konieczne do osiągnięcia tych celów.

Instrument proponuje się jako ukierunkowaną odpowiedź na szczególne okoliczności, w jakich znalazła się Ukraina w związku z rosyjską wojną napastniczą. Jego struktura opiera się albo na kontynuacji istniejącego wsparcia (np. dwustronne wsparcie ISWMR), albo na tym samym modelu (np. gwarancje i instrumenty finansowe), albo na istniejących, ale uproszczonych instrumentach (instrumenty oparte na wynikach), zebranych w ramach jednego instrumentu, aby zwiększyć spójność, skuteczność, wydajność i europejską wartość dodaną.

- **Wybór instrumentu**

Zgodnie z art. 212 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w którym ustanowiono zwykłą procedurę ustawodawczą stosowaną przy przyjmowaniu środków mających na celu wdrażanie współpracy z państwami trzecimi, niniejszy wniosek ma formę rozporządzenia w celu zapewnienia jego jednolitego stosowania, a także zapewnienia, aby był wiążący w całości i bezpośrednio stosowany.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Formalnych konsultacji z zainteresowanymi stronami nie można było przeprowadzić ze względu na pilną potrzebę przygotowania wniosku, tak aby mógł on zostać przyjęty w odpowiednim czasie przez współprawodawców na potrzeby jego operacyjności od początku 2024 r., kiedy to konieczne będzie zaspokojenie nowych potrzeb dotyczących wojny i związanych z nią szkód, a także odbudowy i rekonstrukcji.

UE zapewni odpowiednią komunikację i widoczność celów i działań realizowanych w ramach tego Instrumentu w Ukrainie, w Unii i poza nią.

- **Ocena skutków**

Ze względu na pilny charakter wniosku, który ma na celu zapewnienie od początku 2024 r. pomocy krajowi ogarniętemu wojną, nie można było przeprowadzić oceny skutków. Ocena *ex ante* potrzeb, które mają zostać zaspokojone ze środków Instrumentu na rzecz Ukrainy, opiera się na najnowszych danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz na

zaktualizowanej szybkiej ocenie szkód i potrzeb w Ukrainie⁸, którą opracował Bank Światowy we współpracy z Komisją, ONZ i rządem Ukrainy. W ciągu trzech miesięcy od przyjęcia inicjatywy zostanie sporządzony dokument analityczny w formie dokumentu roboczego służb Komisji, przedstawiający dowody na poparcie wniosku i szacunkowe koszty.

- **Prawa podstawowe**

Warunkiem wstępnym przyznania wsparcia w ramach Instrumentu jest dalsze respektowanie przez Ukrainę skutecznych mechanizmów demokratycznych i jej instytucji, między innymi wielopartyjnego systemu parlamentarnego i praworządności, oraz zagwarantowanie poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Zobowiązanie do przeprowadzenia reform i silna wola polityczna wyrażona przez władze ukraińskie są pozytywnym sygnałem, o czym świadczy w szczególności przyznanie Ukrainie statusu kraju kandydującego przez Radę Europejską w czerwcu 2022 r. oraz ponowne pomyślne spełnienie warunków dotyczących polityki strukturalnej związanych z ostatnimi operacjami pomocy makrofinansowej dla Ukrainy. Od czasu agresji rosyjskiej władze ukraińskie wykazują się imponującą odpornością i nadal dążą do kontynuowania tych reform w sposób przejrzysty, zgodny z normami UE i wysiłkami Ukrainy na drodze do integracji europejskiej.

4. WPLYW NA BUDŻET

Maksymalne środki na wdrożenie Instrumentu wynoszą 50 mld EUR (w cenach bieżących) na lata 2024–2027 dla wszystkich rodzajów wsparcia. Instrument będzie finansowany przez:

- a) pożyczki gwarantowane powyżej pułapów wieloletnich ram finansowych (WRF);
- b) nowy specjalny instrument, wykraczający poza pułapy WRF, Rezerwę na rzecz Ukrainy, w ramach zmiany rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093. Taka rezerwa może wspomagać wszystkie wydatki inne niż w formie pożyczek, w tym bezzwrotne wsparcie, dotacje i rezerwy na gwarancje.

W zmianie rozporządzenia w sprawie WRF⁹ zdecydowano również, że Rezerwa na rzecz Ukrainy ma na celu zapewnienie co najmniej 2,5 mld EUR w cenach bieżących jako orientacyjnej kwoty rocznej.

Rezerwę na rzecz Ukrainy mogą uruchomić Parlament Europejski i Rada w ramach procedury budżetowej, o której mowa w art. 314 TFUE.

Państwa członkowskie, państwa trzecie, organizacje międzynarodowe, międzynarodowe instytucje finansowe lub inne źródła mogą wносить dodatkowe wkłady finansowe do Instrumentu. Takie wkłady stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. a) ppkt (ii), lit. d) i e) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Dodatkowe kwoty otrzymane jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 na mocy odpowiednich unijnych aktów prawnych w związku ze środkami ograniczającymi nałożonymi

⁸ „Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment: February 2022 – February 2023” [Szybka ocena szkód i potrzeb w Ukrainie: luty 2022 r. – luty 2023 r.] (w języku angielskim). Waszyngton D.C., Grupa Banku Światowego
<http://documents.worldbank.org/curated/en/099184503212328877/P1801740d1177f03c0ab180057556615497>

⁹ [COM\(2023\) 337 final](#)

w świetle działań Rosji destabilizujących sytuację w Ukrainie zostaną dodane do zasobów Instrumentu.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Rozporządzenie określa szczegółowe przepisy dotyczące monitorowania i sprawozdawczości.

Komisja stale będzie monitorować wdrażanie Instrumentu. W szczególności Ukraina powinna wdrożyć system monitorowania i oczekuje się od niej corocznego składania Komisji sprawozdań z wdrażania części Planu Ukrainy objętej zakresem Instrumentu. Obejmie to sprawozdawczość na temat ukraińskiego systemu kontroli wewnętrznej oraz wszelkich kwot nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych, a ostatecznie odzyskanych przez UE. Na odbiorców finansowania unijnego wdrażanego w ramach drugiego i trzeciego filaru Instrumentu nałożone będą proporcjonalne wymogi w zakresie sprawozdawczości.

Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i komitetowi, o którym mowa w art. 39 rozporządzenia, roczną ocenę wykorzystania środków finansowych przekazanych w ramach Instrumentu.

Komisja przeprowadzi również ocenę *ex post* rozporządzenia.

• Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

Niniejszym rozporządzeniem ustanawia się Instrument na rzecz Ukrainy.

Rozdział I (Przepisy ogólne) obejmuje przedmiot i strukturę Instrumentu opartą na trzech filarach (art. 1), definicje (art. 2), ogólne i szczegółowe cele Instrumentu (art. 3), zasady ogólne (art. 4) oraz warunek wstępny przyznania wsparcia (art. 5).

W rozdziale II (Finansowanie i wdrażanie) określa się kopertę finansową Instrumentu w postaci bezzwrotnego wsparcia finansowego i pożyczek (art. 6) oraz ustanawia się procedury dotyczące ewentualnych dodatkowych wkładów ze strony państw członkowskich, państw trzecich lub z innych źródeł (art. 7). W art. 8 wyszczególnia się formy wdrażania filarów Instrumentu, tj. zarządzanie bezpośrednie i pośrednie zgodnie z rozporządzeniem finansowym. Artykuły 9 i 10 dotyczą odpowiednio umowy ramowej, która ma zostać podpisana między Komisją a Ukrainą, zawierającej w szczególności postanowienia dotyczące audytu i kontroli, oraz umów w sprawie finansowania, które mają zostać podpisane w ramach pierwszego i trzeciego filaru, w tym obowiązków i warunków w zakresie wypłaty płatności. Zasady kwalifikowalności odbiorców i przepisy dotyczące przeniesień, rocznych rat, środków na zobowiązania, nadwyżek z gwarancji budżetowej, spłat i dochodów generowanych przez instrumenty finansowe są ujęte odpowiednio w art. 11 i 12. Artykuł 13 przewiduje możliwość udzielenia wsparcia w celu utrzymania stabilności makrofinansowej Ukrainy w wyjątkowych okolicznościach, zwłaszcza związanych z wojną, i z zastrzeżeniem spełnienia warunku wstępnego określonego w art. 5. Finansowanie wyjątkowe, o którym mowa, zostanie zakończone, gdy tylko spełnienie warunków stanie się ponownie możliwe.

W rozdziale III (Plan Ukrainy) szczegółowo opisuje się funkcjonowanie pierwszego filaru Instrumentu, zaczynając od roli Planu Ukrainy (art. 14) jako nadrzędnych ram dla wszystkich trzech filarów i osiągnięcia celów Instrumentu oraz ogólnych zasad finansowania, w tym

rodzajów warunków wypłat (art. 15). W art. 16 i 17 przedstawia się Plan Ukrainy, który Ukraina ma przedłożyć, procedurę jego przedłożenia oraz elementy, jakie Plan powinien zawierać, w tym reformy i inwestycje objęte finansowaniem ze środków Instrumentu, zaangażowanie władz szczebla niższego niż krajowy oraz systemy zapobiegania nieprawidłowościom, nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów oraz eliminowania tych zjawisk w trakcie wykorzystywania funduszy zapewnianych w ramach Instrumentu. Komisja przystąpi do oceny Planu według kryteriów określonych w art. 18 i przedstawi wniosek dotyczący decyzji wykonawczej Rady zgodnie z art. 19, określający między innymi orientacyjne bezzwrotne wsparcie finansowe i orientacyjną kwotę wsparcia pożyczkowego do wypłacenia po zadowalającym spełnieniu warunków, termin ich spełnienia oraz płatności zaliczkowe, do których Ukraina będzie się kwalifikować. Artykuł 20 przewiduje możliwość złożenia przez Komisję lub Ukrainę wniosku dotyczącego zmiany Planu Ukrainy. Artykuł 21 obejmuje umowę pożyczki, która ma zostać zawarta między Komisją a Ukrainą, oraz zasady regulujące zaciąganie pożyczek przez Komisję na rynkach. Artykuł 22 przewiduje dla Ukrainy możliwość zwrócenia się do Komisji o udzielenie dotacji na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego – takie koszty zostaną pokryte w ramach trzeciego filaru Instrumentu. Zasady wypłaty płatności zaliczkowych na rzecz Ukrainy, z zastrzeżeniem spełnienia warunku wstępnego opisanego w art. 5, określa art. 23. W art. 24 ustanawia się warunki i procedurę wypłaty Ukrainie wyjątkowego finansowania pomostowego. W art. 25 szczegółowo opisuje się procedurę wypłat w ramach pierwszego filaru po spełnieniu warunków określonych w Planie. Płatności będą realizowane kwartalnie po przedłożeniu przez Ukrainę wniosku o płatność wykazującego zadowalający stopień spełnienia odpowiednich warunków. W przypadku negatywnej oceny Komisji część kwoty odpowiadająca niespełnionym warunkom zostanie wstrzymana. Wstrzymana płatność zostanie wypłacona dopiero wtedy, gdy Ukraina należycie uzasadni, w kolejnym wniosku o płatność, że powzięła niezbędne środki, aby zapewnić spełnienie w zadowalającym stopniu odpowiednich warunków. Artykuł 26 przewiduje obowiązek publikowania przez Ukrainę danych osób i podmiotów otrzymujących finansowanie w kwotach przekraczających równowartość 500 000 EUR na realizację reform i inwestycji określonych w Planie Ukrainy, a także przewiduje kategorie danych podlegających publikacji.

W rozdziale IV (ramy inwestycyjne dla Ukrainy) opisuje się drugi filar Instrumentu, który ma na celu wspieranie inwestycji i zapewnienie dostępu do finansowania sprzyjającego wdrażaniu Planu Ukrainy. Zakres i strukturę ram określa art. 27. Artykuł 28 przewiduje możliwość wniesienia dodatkowych wkładów przez państwa członkowskie, państwa trzecie i strony trzecie. W rozdziale tym szczegółowo przedstawia się również Gwarancję dla Ukrainy (art. 29 i 30) oraz określa wskaźnik zasilenia rezerw i procedurę jego przeglądu (art. 31).

Rozdział V (Pomoc akcesyjna i środki wsparcia związane z przystąpieniem do UE) obejmuje wdrożenie trzeciego filaru Instrumentu, który będzie wspierał stopniowe dostosowywanie się Ukrainy do dorobku prawnego Unii i stopniową integrację z jednolitym rynkiem z myślą o przyszłym członkostwie w Unii, a także zwiększał zdolności zainteresowanych stron i władz lokalnych oraz zapewniał finansowanie inicjatyw i organów wnoszących wkład we wspieranie i egzekwowanie międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości w Ukrainie (art. 32).

Rozdział VI (Ochrona interesów finansowych Unii) określa przepisy, których Komisja i Ukraina muszą przestrzegać, aby zapewnić skuteczną kontrolę nad wdrażaniem Instrumentu. W art. 33 wyszczególnia się obowiązki, które mają znaleźć odzwierciedlenie w umowach ramowych, umowach w sprawie finansowania i umowach pożyczki i które będą obejmować

odpowiednie środki w celu zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji, konfliktom interesów i nieprawidłowościom mającym wpływ na interesy finansowe Unii oraz wykrywania i eliminowania tych zjawisk, unikania podwójnego finansowania i podejmowania działań prawnych, aby odzyskać środki, gdy zostały one sprzeniewierzone, a także obejmować gromadzenie odpowiednich danych na temat odbiorców środków w ramach Instrumentu oraz prawa przyznawane – w stosownych przypadkach – Komisji, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Prokuraturze Europejskiej (EPPO). W art. 34 ustanawia się Radę Audytową składającą się z niezależnych członków mianowanych przez Komisję, która będzie wspierać Komisję w ochronie interesów finansowych Unii oraz w zapewnianiu należytego zarządzania przez Ukrainę finansowaniem unijnym w ramach Instrumentu.

Rozdział VII (Programy prac, monitorowanie, sprawozdawczość i ocena) obejmuje programy prac, za pomocą których wdrażana będzie pomoc w ramach Instrumentu (art. 35); zawiera przepisy dotyczące określania wskaźników i ram wyników wykorzystywanych w monitorowaniu i ocenie (art. 36) oraz przewiduje ocenę *ex post* Instrumentu (art. 37).

W rozdziale VIII (Przepisy końcowe) określa się wykonywanie przekazanych uprawnień w odniesieniu do wskaźnika zasilenia rezerw (art. 38), procedurę komitetową (art. 39), przepisy dotyczące informacji, komunikacji i jawności (art. 40) oraz wejście w życie (art. 41).

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212 oraz art. 322 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Od 2014 r. Ukraina jest na ambitnej ścieżce reform prowadzącej do stopniowej integracji z Unią Europejską, co znalazło odzwierciedlenie w podpisaniu w dniu 27 czerwca 2014 r. układu o stowarzyszeniu między Unią a Ukrainą – obejmującego pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu – który wszedł w życie w dniu 1 września 2017 r.
- (2) Od wybuchu 24 lutego 2022 r. niesprowokowanej i nieuzasadnionej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie Unia, jej państwa członkowskie i europejskie instytucje finansowe uruchomiły bezprecedensowe wsparcie na rzecz gospodarczej, społecznej i finansowej odporności Ukrainy, łącząc wsparcie z budżetu Unii, w tym wyjątkową pomoc makrofinansową oraz wsparcie z Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, w pełni lub częściowo gwarantowane przez budżet Unii, a także dalsze wsparcie finansowe ze strony państw członkowskich.
- (3) W dniu 23 czerwca 2022 r. Rada Europejska postanowiła¹⁰ przyznać status kraju kandydującego Ukrainie, która wyraziła silną wolę połączenia rekonstrukcji z reformami na swojej europejskiej drodze. Stałe, intensywne wsparcie Ukrainy jest dla Unii priorytetem o kluczowym znaczeniu i właściwą odpowiedzią na silne polityczne zobowiązanie Unii do wspierania Ukrainy tak długo, jak to konieczne.
- (4) Zapewnienie przez Unię pomocy makrofinansowej w wysokości do 18 mld EUR na 2023 r. na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2463¹¹ uznano za właściwą odpowiedź na lukę finansową Ukrainy w 2023 r. i pomogło zmobilizować znaczne finansowanie od innych darczyńców i międzynarodowych instytucji finansowych. Stanowiło to główny czynnik

¹⁰ Konkluzje Rady Europejskiej, 23–24 czerwca 2022 r.; EUCO 24/22.

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2463 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiające instrument wsparcia dla Ukrainy na 2023 r. (pomoc makrofinansowa +) (Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 1).

przyczyniający się do makroekonomicznej i finansowej odporności Ukrainy w kluczowym momencie.

- (5) Unia zapewnia również znaczące wsparcie finansowe za pomocą dodatkowego pakietu łączącego fundusze w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” (ISWMR) ustanowionego na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947¹² oraz pożyczki udzielane przez Europejski Bank Inwestycyjny.
- (6) Ponadto w swojej decyzji (WPZiB) 2021/509¹³ Rada zdecydowała o pozabudżetowych środkach pomocy mających na celu wsparcie ukraińskich sił zbrojnych w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w wysokości 5,6 mld EUR oraz misji pomocy wojskowej dla Ukrainy w wysokości 0,1 mld EUR na pokrycie wspólnych kosztów. Unia i jej państwa członkowskie udzieliły również bezprecedensowej pomocy rzeczowej w sytuacjach nadzwyczajnych za pośrednictwem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności na podstawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE¹⁴, zmienionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/836¹⁵, co stanowiło największą operację nadzwyczajną od czasu utworzenia tego mechanizmu.
- (7) Ponadto korytarze solidarnościowe między UE a Ukrainą ustanowione w maju 2022 r. przyczyniły się do wygenerowania do końca maja 2023 r. szacunkowej wartości wywozu w wysokości 31 mld EUR dla ukraińskiej gospodarki.
- (8) Wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie spowodowała w Ukrainie szkody w wysokości ponad 270 mld EUR¹⁶ według stanu na dzień 24 lutego 2023 r., a koszty rekonstrukcji szacuje się na 384 mld EUR; spowodowała także utratę dostępu do rynków finansowych i znaczny spadek dochodów publicznych, podczas gdy znacznie wzrosły wydatki publiczne na zaradzenie sytuacji humanitarnej i zachowanie ciągłości działania służb państwowych. Takie szacunki, jak również informacje analityczne ze wszystkich innych odpowiednich i późniejszych źródeł, stanowią właściwą podstawę do ustalenia odpowiednich potrzeb finansowych na nadchodzące lata, w tym kwestii regionalnych i sektorowych.
- (9) W dniu 30 marca 2023 r. Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) oszacował lukę w finansowaniu państwa do 2027 r. na 75,1 mld EUR i uzgodnił z Ukrainą czteroletni program o wartości 14,4 mld EUR w celu ugruntowania strategii politycznych, które podtrzymują stabilność fiskalną, zewnętrzną, cenową i finansową oraz wspierają ożywienie gospodarcze, zakładając jednocześnie poprawę zarządzania

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1).

¹³ Decyzja Rady (WPZiB) 2021/509 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz uchylenia decyzji (WPZiB) 2015/528 (Dz.U. L 102 z 24.3.2021, s. 14).

¹⁴ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 924).

¹⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/836 z dnia 20 maja 2021 r. zmieniające decyzję nr 1313/2013/UE w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (Dz.U. L 185 z 26.5.2021, s. 1).

¹⁶ Szybka ocena szkód i potrzeb, przygotowana przez Bank Światowy, Komisję Europejską i Organizację Narodów Zjednoczonych. Zob. [dokument Banku Światowego](#).

i wzmocnienie pozycji instytucji z myślą o propagowaniu długoterminowego wzrostu w kontekście powojennej rekonstrukcji i drogi Ukrainy do członkostwa w Unii Europejskiej.

- (10) Zważywszy że luka w potrzebach finansowych Ukrainy pozostanie niewypełniona co najmniej do 2027 r., należy uruchomić elastyczne wsparcie dla ukraińskiego rządu, aby podtrzymać jego funkcjonowanie, a także na potrzeby odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji kraju.
- (11) Ze względu na szkody wyrządzone przez rosyjską wojnę napastniczą ukraińskiej gospodarce, społeczeństwu i infrastrukturze wsparcie dla kraju w celu utrzymania jego funkcji, a także doraźna pomoc, szybka odbudowa, rekonstrukcja i modernizacja Ukrainy będą wymagały kompleksowego wsparcia na potrzeby odbudowy gospodarki, stworzenia podstaw wolnego i dobrze prosperującego kraju, zakorzenionego w europejskich wartościach, mocno zintegrowanego z europejską i światową gospodarką oraz czyniącego postępy na drodze do członkostwa w Unii Europejskiej.
- (12) W tym kontekście niezbędne jest ustanowienie średnioterminowego jednolitego instrumentu, który połączy dwustronne wsparcie udzielane Ukrainie przez Unię, zapewniając koordynację i skuteczność. W związku z tym konieczne jest stworzenie Instrumentu na rzecz Ukrainy („Instrument”), zapewniającego równowagę między elastycznością i możliwością programowania reakcji Unii mającej na celu wypełnienie luki finansowej Ukrainy, zaspokojenie potrzeb odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji, przy jednoczesnym wspieraniu starań Ukrainy w zakresie reform na drodze do członkostwa w Unii.
- (13) Instrument na rzecz Ukrainy powinien opierać się na spójnym i uporządkowanym pod względem priorytetów planie odbudowy („Plan Ukrainy”), przygotowanym przez rząd Ukrainy, zapewniającym ustrukturyzowane i przewidywalne ramy odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji Ukrainy, jasno powiązane z wymogami przystąpienia do Unii.
- (14) Wsparcie unijne dla Ukrainy w latach 2024–2027 powinno być udzielane przede wszystkim i głównie w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy, gdyż umożliwi to spójne podejście za pomocą ujednoliconego instrumentu, z zastąpieniem lub, w stosownych przypadkach, uzupełnieniem działań w ramach istniejących instrumentów.
- (15) W tym względzie wsparcie unijne w ramach Instrumentu powinno zastąpić wsparcie dwustronne udzielane ze środków Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” (ISWMR) ustanowionego na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947. Niemniej istotne jest, aby zapewnić Ukrainie możliwość dalszego korzystania ze wsparcia regionalnego, tematycznego, szybkiego reagowania i innych form wsparcia w ramach ISWMR, w tym programów współpracy transgranicznej, a bardziej ogólnie, możliwość dalszego rozwoju współpracy regionalnej, makroregionalnej i transgranicznej oraz rozwoju terytorialnego, także dzięki wdrażaniu unijnych strategii makroregionalnych.
- (16) Pomoc humanitarną, obronę lub wsparcie na rzecz państw członkowskich, które udzielają ochrony ukraińskim uchodźcom uciekającym przed wojną, należy zapewniać poza zakresem Instrumentu. Ponadto Ukraina może nadal korzystać z odpowiednich istniejących programów unijnych.

- (17) Instrument powinien przyczynić się do wypełnienia luki w finansowaniu Ukrainy do 2027 r., zapewniając dotacje i wysoce preferencyjną pomoc finansową w przewidywalny, ciągły, uporządkowany i terminowy sposób. Pomoc powinna wspierać stabilność makrofinansową w Ukrainie i osłabić jej ograniczenia w zakresie finansowania zewnętrznego.
- (18) W ramach nowego Instrumentu inwestycje w odbudowę, rekonstrukcję i modernizację Ukrainy powinny rozpocząć się w trybie pilnym, aby zapewnić godne warunki życia ukraińskiej ludności, tworzyć miejsca pracy i dochody oraz stopniowo zmniejszać wielkość potrzebnej pomocy międzynarodowej.
- (19) Instrument powinien ściśle powiązać odbudowę, rekonstrukcję i modernizację z punktem widzenia Unii, łącząc wsparcie finansowe z przeprowadzeniem reform i inwestycji w perspektywie przystąpienia.
- (20) Średnioterminowa perspektywa zapewniona w Planie Ukrainy za pośrednictwem pojedynczego instrumentu powinna również zachęcić Ukrainę do skierowania inwestycji i reform ku przejściu na zieloną, cyfrową i sprzyjającą włączeniu społecznemu gospodarkę oraz pomóc zmobilizować podobnie myślących darczyńców do wieloletniego wkładu we wsparcie Ukrainy.
- (21) Działania na rzecz odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji powinny opierać się na odpowiedzialności Ukrainy, ścisłej współpracy i koordynacji z krajami i organizacjami wspierającymi oraz na drodze Ukrainy do członkostwa w Unii. Oczekuje się, że ważną rolę odegra również administracja regionalna i lokalna. Współpraca partnerska i programy oparte na partnerstwie między miastami i regionami w Unii i w Ukrainie powinny wzbogacić i przyspieszyć proces odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji.
- (22) Unia powinna również wspierać ściśle konsultacje z władzami lokalnymi i ich włączenie w prace – przy czym władze te obejmują organy wielu różnych niższych szczebli i działów władz państwowych, w tym regionów, gmin, rejonów i hromad oraz ich stowarzyszenia – a także udział tych władz w odbudowie, rekonstrukcji i modernizacji Ukrainy, na podstawie zrównoważonego rozwoju i przez wdrażanie celów zrównoważonego rozwoju na szczeblu lokalnym. Unia powinna dostrzec liczne funkcje pełnione przez władze lokalne jako promotorów terytorialnego podejścia do rozwoju lokalnego, uwzględniającego procesy decentralizacji, uczestnictwo i rozliczalność, a także nadal zwiększać swoje wsparcie dla budowania potencjału władz lokalnych.
- (23) Unia powinna udzielać Ukrainie – korzystając z doświadczenia państw członkowskich – wsparcia w zakresie transformacji w związku z przystąpieniem. Współpraca taka powinna w szczególności obejmować wymianę doświadczeń zdobytych przez państwa członkowskie w trakcie ich własnych procesów reform.
- (24) Wsparcie w ramach Instrumentu powinno również opierać się na synergiiach z kluczowymi organizacjami wspierającymi reformy i odbudowę Ukrainy, takimi jak Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Bank Światowy, Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz Międzynarodowy Fundusz Walutowy, a także maksymalizować takie synergie.
- (25) Biorąc pod uwagę niepewność związaną z wojną, właściwe jest, aby Instrument mógł zapewnić Ukrainie wsparcie w należycie uzasadnionych wyjątkowych okolicznościach, w szczególności w przypadku znacznego pogorszenia się sytuacji wojennej, oraz w celu utrzymania stabilności makrofinansowej i zapewnienia

osiągnięcia celów Instrumentu. Takie finansowanie wyjątkowe należy zapewnić wyłącznie w drodze decyzji wykonawczej Rady na wniosek Komisji, jeżeli zostanie stwierdzone, że Ukraina nie jest w stanie spełnić warunków związanych z formami wsparcia na mocy niniejszego rozporządzenia, gdy jest beneficjentem wsparcia, i powinno zostać wstrzymane, gdy tylko spełnienie warunków stanie się ponownie możliwe. Takie finansowanie nie powinno wpływać na finansowanie z innych określonych instrumentów unijnych, które należy uruchomić w przypadku klęsk żywiołowych lub innych sytuacji wymagających pomocy humanitarnej lub ochrony ludności.

- (26) Ramy polityki rozszerzenia określone przez Radę Europejską i Radę, układ o stowarzyszeniu, umowa o partnerstwie i współpracy, umowy wielostronne, których Unia jest stroną, oraz inne umowy ustanawiające prawnie wiążące stosunki z Ukrainą, a także rezolucje Parlamentu Europejskiego, komunikaty Komisji oraz wspólne komunikaty Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa powinny stanowić ogólne ramy polityki służące wykonaniu niniejszego rozporządzenia. Komisja powinna zapewnić spójność między pomocą udzielaną na podstawie Instrumentu a ramami polityki rozszerzenia.
- (27) Artykuł 49 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że każde państwo europejskie, które szanuje wartości poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, i zobowiązuje się wspierać te wartości, może złożyć wniosek o członkostwo w Unii. Wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn.
- (28) Państwo europejskie, które złożyło wniosek o przystąpienie do Unii, może zostać jej członkiem dopiero wtedy, gdy zostanie potwierdzone, że spełnia ono całkowicie kryteria przystąpienia ustalone podczas szczytu Rady Europejskiej w Kopenhadze w czerwcu 1993 r. (zwane dalej „kryteriami kopenhaskimi”) i o ile Unia ma zdolność do przyjęcia nowego członka. Kryteria kopenhaskie odnoszą się do stabilności instytucji, które gwarantują demokrację, praworządność, prawa człowieka oraz poszanowanie i ochronę mniejszości, istnienie funkcjonującej gospodarki rynkowej oraz możliwości radzenia sobie z presją konkurencyjną i siłami rynkowymi wewnątrz Unii, a także zdolność do przyjęcia nie tylko praw, lecz także obowiązków wynikających z Traktatów, w tym do realizacji celów unii politycznej, gospodarczej i walutowej.
- (29) Wsparcie starań Ukrainy na rzecz zreformowania jej systemu politycznego, prawnego i gospodarczego z myślą o członkostwie w Unii leży we wspólnym interesie Unii i Ukrainy. Uznanie Ukrainy za kraj kandydujący jest narzędziem strategicznego zaangażowania Unii na rzecz pokoju, bezpieczeństwa, stabilności i dobrobytu w Europie i daje Unii lepszą pozycję, by mierzyć się z globalnymi wyzwaniami. Takie uznanie zwiększa również możliwości gospodarcze i handlowe, co jest korzystne zarówno dla Unii, jak i Ukrainy, a jednocześnie wspiera stopniowe przemiany zachodzące w tym kraju. Perspektywa członkostwa w Unii ma potężny transformacyjny wpływ i prowadzi do pozytywnych przemian demokratycznych, politycznych, gospodarczych i społecznych.
- (30) Przyjęcie podstawowych europejskich wartości i zobowiązanie się do ich przestrzegania to decyzja, którą musi podjąć Ukraina aspirująca do członkostwa w Unii. W związku z tym Ukraina powinna wziąć na siebie odpowiedzialność

i zobowiązać się w pełni do przestrzegania europejskich wartości, a także do utrzymywania ładu światowego, opartego na zasadach i wartościach, oraz energicznego realizowania niezbędnych reform w interesie swoich mieszkańców.

- (31) Odbudowa ze zniszczeń spowodowanych rosyjską wojną napastniczą nie może ograniczać się do odbudowy tego, co zostało zniszczone do stanu sprzed wojny. Rekonstrukcja oferuje możliwość wsparcia Ukrainy w procesie integracji z jednolitym rynkiem i przyspieszenia zrównoważonej transformacji ekologicznej i cyfrowej, zgodnie z politykami Unii. Instrument powinien promować rekonstrukcję w sposób, który zmodernizuje i ulepszy gospodarkę i społeczeństwo Ukrainy, opierając się na unijnych regułach i normach, inwestując w transformację Ukrainy w kierunku zielonej, cyfrowej i sprzyjającej włączeniu społecznemu gospodarki oraz w odbudowę, rekonstrukcję i modernizację w odporny sposób jej infrastruktury krytycznej, zdolności produkcyjnych i kapitału ludzkiego.
- (32) Instrument powinien przyczyniać się do przestrzegania porozumienia paryskiego i Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej i Konwencji ONZ w sprawie zwalczania pustynnienia, nie powinien zaś przyczyniać się do degradacji środowiska ani szkodzić środowisku lub klimatowi. W szczególności środki finansowe przydzielone w kontekście Instrumentu powinny być spójne z długoterminowym celem zakładającym utrzymanie wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie poniżej 2 °C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej i dążenie do ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C. Powinny też być spójne z celem, jakim jest zwiększenie zdolności do przystosowania się do negatywnych skutków zmiany klimatu i podniesienie odporności na zmianę klimatu, a także ze wsparciem ochrony różnorodności biologicznej, gospodarki o obiegu zamkniętym i zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń. Szczególną uwagę należy zwrócić na działania, które przynoszą dodatkowe korzyści i służą osiągnięciu wielorakich celów, w tym w odniesieniu do klimatu, różnorodności biologicznej i środowiska.
- (33) W tym kontekście środki finansowane w ramach Instrumentu powinny być zgodne z zasadą „nie szkodzić” i zasadą niepominiania nikogo.
- (34) We wdrażaniu niniejszego rozporządzenia należy kierować się zasadami równości i niedyskryminacji, opracowanymi w strategiach Unii równości. Należy przy tym wspierać równość płci i wzmocnienie pozycji kobiet oraz dążyć do ochrony i promowania praw kobiet i dziewcząt zgodnie z unijnymi planami działania w sprawie równości płci oraz odpowiednimi konkluzjami Rady i konwencjami międzynarodowymi. Wdrażanie Instrumentu powinno być zgodne z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i zapewniać dostępność inwestycji i pomocy technicznej.
- (35) Wzmacnianie praworządności, w tym niezależności sądów, walka z korupcją, praniem pieniędzy i przestępczością zorganizowaną, a także przejrzystość, dobre rządy na wszystkich szczeblach, ochrona wolnych i pluralistycznych mediów oraz zwalczanie dezinformacji, wzmocnienie reformy administracji publicznej, między innymi w dziedzinie zamówień publicznych, konkurencji i pomocy państwa, w dalszym ciągu są kluczowymi wyzwaniami i mają dla Ukrainy zasadnicze znaczenie w kontekście zbliżania się do Unii i przygotowania do pełnego przyjęcia obowiązków związanych z członkostwem w Unii. Z uwagi na bardziej długotrwały charakter reform przeprowadzanych w tych obszarach i na konieczność wykazania postępów, wsparcie

w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy powinno jak najszybciej zostać wykorzystane do rozwiązywania tych kwestii.

- (36) Zgodnie z zasadą demokracji uczestniczącej Unia powinna zachęcać Ukrainę do wzmocnienia zdolności parlamentarnych, nadzoru parlamentarnego, procedur demokratycznych i sprawiedliwej reprezentacji.
- (37) Zacieśniona współpraca strategiczna i operacyjna dotycząca bezpieczeństwa pomiędzy Unią a Ukrainą ma kluczowe znaczenie dla skutecznego i efektywnego zwalczania zagrożeń dla bezpieczeństwa, zagrożeń związanych z przestępczością zorganizowaną i zagrożeń terrorystycznych.
- (38) Działania realizowane w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy powinny również wspierać, w stosownych przypadkach, środki budowania zaufania i procesy, które promują sprawiedliwość, poszukiwanie prawdy, reparacje i gwarancje niepowtórzenia, a także gromadzenie dowodów zbrodni popełnionych podczas wojny.
- (39) Wsparcie w ramach Instrumentu powinno być udostępniane z zastrzeżeniem warunku wstępnego, zgodnie z którym Ukraina ma nadal respektować skuteczne mechanizmy demokratyczne i swoje instytucje, między innymi wielopartyjny system parlamentarny i praworządność, oraz gwarantować poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości.
- (40) Wsparcia w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy, w tym na drodze Ukrainy do przystąpienia, należy udzielać na potrzeby osiągnięcia ogólnych i szczegółowych celów, na podstawie ustalonych kryteriów opatrzonych jasnymi warunkami.
- (41) Do ogólnych celów Instrumentu na rzecz Ukrainy powinny należeć: pomoc Ukrainie w radzeniu sobie ze społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi konsekwencjami wojny przez wkład w rekonstrukcję, w tym odbudowę, oraz modernizację kraju; pomoc Ukrainie w budowaniu odporności społecznej, gospodarczej i środowiskowej oraz stopniowej integracji z unijną i światową gospodarką i rynkami oraz pomoc w przygotowaniu Ukrainy do przyszłego członkostwa w Unii przez wspieranie jej procesu akcesyjnego. Cele te należy osiągać we wzajemnie uzupełniający się sposób.
- (42) Zgodnie z Europejskim filarem praw socjalnych Instrument powinien wspierać solidarność, integrację i sprawiedliwość społeczną, aby tworzyć wysokiej jakości miejsca pracy i generować wzrost gospodarczy, zapewniać równość możliwości i ochrony socjalnej oraz dostęp do nich, chronić grupy szczególnie wrażliwe i podnosić poziom życia. Instrument powinien również wносить wkład w walkę z ubóstwem i bezrobociem oraz prowadzić do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy oraz włączenia i integracji grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. Instrument powinien zapewniać możliwości inwestowania w umiejętności, w tym przez kształcenie i szkolenie zawodowe, w celu przygotowania siły roboczej do transformacji cyfrowej i ekologicznej. Powinien również umożliwić poprawę dialogu społecznego, infrastruktury i usług.
- (43) Instrument powinien zapewniać spójność i komplementarność z ogólnymi celami działań zewnętrznych Unii określonymi w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej, między innymi z poszanowaniem podstawowych praw i zasad, a także ochroną i propagowaniem praw człowieka, demokracji i podstawowych zasad państwa prawnego, w tym w zakresie przeciwdziałania korupcji, sądownictwa, administracji publicznej i dobrych rządów.
- (44) Biorąc pod uwagę niepewność związaną z rosyjską wojną napastniczą, Instrument powinien być elastycznym instrumentem umożliwiającym Unii zaspokojenie potrzeb

Ukrainy za pomocą zróżnicowanego zestawu narzędzi, który zapewnia finansowanie państwa ukraińskiego, wsparcie krótkoterminowych priorytetów w zakresie odbudowy i rekonstrukcji, wsparcie inwestycji i dostępu do finansowania, a także pomoc techniczną i budowanie zdolności oraz inne odpowiednie działania.

- (45) Wsparcie unijne powinno być zorganizowane wokół trzech filarów, a mianowicie (i) wsparcia finansowego dla państwa ukraińskiego w celu wdrożenia reform i inwestycji, a także utrzymania stabilności makrofinansowej kraju, zgodnie z Planem Ukrainy; (ii) ram inwestycyjnych dla Ukrainy w celu zmobilizowania inwestycji i zwiększenia dostępu do finansowania; (iii) pomocy akcesyjnej w celu wykorzystania fachowej wiedzy technicznej i budowania potencjału.
- (46) Potrzeby w zakresie odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji są znaczne i nie można ich pokryć wyłącznie z budżetu Unii, dlatego pewną rolę powinny odegrać zarówno inwestycje publiczne, jak i prywatne. Instrument powinien umożliwiać uruchomienie zarówno publicznych, jak i prywatnych inwestycji i przewidywać opcję zwiększenia wsparcia inwestycji w długoterminową rekonstrukcję, gdy pozwolą na to okoliczności, biorąc również pod uwagę zdolność Ukrainy do wdrażania i absorpcji.
- (47) Całkowita maksymalna kwota wsparcia unijnego przeznaczona na Instrument powinna wynosić 50 mld EUR w cenach bieżących na okres od 2024 r. do 2027 r., dla wszystkich rodzajów wsparcia. W świetle zmieniających się okoliczności i celów samego Instrumentu wsparcie unijne musi zapewniać równowagę między elastycznością a możliwością programowania.
- (48) Jeśli chodzi o wsparcie unijne, inne niż w formie pożyczek, niniejsze rozporządzenie powinno być finansowane z Rezerwy na rzecz Ukrainy i zgodnie z nią, jak zaproponowano w zmianie rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093¹⁷, do kwoty 50 mld EUR w latach 2024–2027. Taka maksymalna kwota podczas corocznej procedury budżetowej nie stanowi dla Parlamentu Europejskiego i Rady głównej kwoty odniesienia w rozumieniu pkt 18 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z grudnia 2020 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami, oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych.
- (49) Uruchomienie Rezerwy na rzecz Ukrainy powinno mieć na celu zapewnienie co najmniej rocznej orientacyjnej kwoty na wsparcie inne niż w formie pożyczek, zgodnie z art. 10b proponowanej zmiany rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093¹⁸.
- (50) W ramach unijnych środków ograniczających przyjętych na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i art. 215 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) środki finansowe ani zasoby gospodarcze nie mogą być udostępniane, bezpośrednio lub pośrednio, dla lub na rzecz wyznaczonych osób prawnych, podmiotów lub organów. Takie wyznaczone podmioty oraz podmioty będące ich własnością lub przez nie kontrolowane nie mogą być zatem wspierane z Instrumentu.

¹⁷ COM(2023) 337 final.

¹⁸ Tamże.

- (51) Środki na zobowiązania i odpowiadające im środki na płatności z Rezerwy na rzecz Ukrainy powinny być uruchamiane corocznie w budżecie powyżej pułapów określonych w wieloletnich ramach finansowych.
- (52) W odniesieniu do części wsparcia w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy udzielanej w formie pożyczek należy rozszerzyć gwarancję budżetową Unii, aby objąć pomoc finansową udostępnianą Ukrainie, zatwierdzoną zgodnie z art. 220 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046¹⁹. W związku z tym w zmianie rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093²⁰ proponuje się uruchomienie niezbędnych środków w budżecie Unii poza pułapami wieloletnich ram finansowych na pomoc finansową dla Ukrainy dostępną do końca 2027 r.
- (53) Przy poszanowaniu zasady jednoroczności budżetu Unii należy zapewnić możliwość zastosowania mechanizmów elastyczności zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046 w ramach innych obszarów polityki, mianowicie w odniesieniu do przeniesień i ponownego przydzielania środków, aby zadbać o wydajne wykorzystanie unijnych środków, maksymalnie zwiększając w ten sposób pulę środków finansowych Unii dostępnych w ramach Instrumentu.
- (54) Ograniczenia kwalifikowalności w procedurach udzielania zamówień w ramach Instrumentu powinny być dozwolone ze względu na szczególny charakter działalności lub gdy działalność ma wpływ na bezpieczeństwo lub porządek publiczny.
- (55) Aby skutecznie wdrożyć Instrument, w tym ułatwić integrację Ukrainy z europejskimi łańcuchami wartości, wszystkie dostawy i materiały finansowane i zamawiane w ramach tego Instrumentu powinny pochodzić z państw członkowskich, Ukrainy, umawiających się stron Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, państw objętych zakresem załącznika I do rozporządzenia (UE) 2021/947 i załącznika I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1529 oraz państw, dla których Komisja ustanowiła wzajemny dostęp do pomocy zewnętrznej w Ukrainie, chyba że dostawy i materiały nie mogą być pozyskane na rozsądnych warunkach w żadnym z tych państw.
- (56) Unia powinna dążyć do jak najefektywniejszego wykorzystania dostępnych zasobów w celu optymalizacji wpływu prowadzonych przez nią działań zewnętrznych. Cel ten należy osiągnąć przez zapewnienie spójności, zgodności i komplementarności z pozostałymi unijnymi instrumentami finansowania zewnętrznego, a także przez synergie z innymi politykami i programami Unii. Aby zmaksymalizować wpływ połączonych interwencji na osiągnięcie wspólnego celu, należy przewidzieć, aby w Instrumencie została zapewniona możliwość wnoszenia wkładów do działań podejmowanych w ramach innych programów.
- (57) Unia powinna propagować wielostronne i oparte na zasadach i wartościach podejście do globalnych dóbr i wyzwań, a także współpracować w tym zakresie z państwami członkowskimi, krajami partnerskimi, organizacjami międzynarodowymi i innymi darczyńcami.

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012, (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

²⁰ COM(2023) 337 final

- (58) Ze względu na potrzebę koordynacji międzynarodowego wsparcia na rzecz odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji Ukrainy państwa członkowskie, państwa trzecie, organizacje międzynarodowe, międzynarodowe instytucje finansowe i inne źródła powinny mieć możliwość wnoszenia wkładów we wdrażanie Instrumentu. Takie wkłady powinny być wdrażane na tych samych zasadach i warunkach oraz powinny stanowić zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. a) ppkt (ii), lit. d) i e) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
- (59) Komisja oraz państwa członkowskie powinny zapewnić zgodność, spójność i komplementarność swojej pomocy, w szczególności przez regularne konsultacje oraz częste wymiany informacji na poszczególnych etapach cyklu udzielania pomocy, w tym na szczeblu lokalnym. W świetle obecności różnych darczyńców międzynarodowych należy również poczynić kroki niezbędne do zapewnienia lepszej koordynacji z innymi darczyńcami i komplementarności wobec nich, w tym przez regularne konsultacje. W tym względzie wielostronną platformę koordynacji darczyńców należy wykorzystywać jako już ugruntowane forum takiej wymiany.
- (60) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie powinny mieć horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 TFUE. Zasady te zostały ustanowione w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2018/1046 i określają w szczególności procedurę uchwalania i wykonywania budżetu w drodze dotacji, nagród, zarządzania pośredniego, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych, pomocy finansowej i zwrotu kosztów ekspertom zewnętrznym oraz przewidują kontrolę odpowiedzialności podmiotów upoważnionych do działań finansowych.
- (61) Rodzaje finansowania oraz metody wdrożenia określone na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny być wybierane na podstawie stopnia, w jakim umożliwiają osiągnięcie celów Instrumentu i uzyskanie rezultatów, z uwzględnieniem w szczególności kosztów kontroli, obciążeń administracyjnych oraz spodziewanego ryzyka braku zgodności. Powinno to obejmować uwzględnianie korzystania z płatności ryczałtowych, stawek zryczałtowanych i kosztów jednostkowych, a także finansowanie niepowiązane z kosztami, o których mowa w art. 125 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
- (62) Należy zawrzeć umowę ramową z Ukrainą, aby ustalić zasady współpracy finansowej między Unią a Ukrainą, w tym niezbędne mechanizmy kontroli i audytu wydatków. W stosownych przypadkach, w zależności od poszczególnych filarów, aby określić warunki uruchamiania funduszy, należy również zawierać z Ukrainą umowy w sprawie finansowania i umowy pożyczki.
- (63) Na zasadzie odstępstwa od art. 209 ust. 3 akapit pierwszy, drugi i czwarty rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 należy uznać, że spłaty i dochody wygenerowane przez instrument finansowy powinny stanowić wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel na rzecz Instrumentu lub programu będącego jego następcą.
- (64) Na zasadzie odstępstwa od art. 213 ust. 4 lit. a) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 właściwe jest, aby nadwyżka z rezerw na Gwarancję dla Ukrainy stanowiła wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel na rzecz Instrumentu lub programu będącego jego następcą.
- (65) W ramach filaru I Instrumentu należy zapewnić finansowanie, aby wesprzeć wdrażanie Planu Ukrainy określającego program reform i inwestycji Ukrainy, których celem jest osiągnięcie ogólnych i szczegółowych celów Instrumentu i które powinny

być również zintegrowane z ramami polityki gospodarczej i fiskalnej. Finansowanie w ramach tego filaru należy zapewnić po zadowalającym spełnieniu warunków określonych w Planie.

- (66) Ukraina powinna przygotować Plan jako spójną, kompleksową i odpowiednio wyważoną odpowiedź na potrzebę odbudowy i modernizacji Ukrainy, odpowiedź wspierającą odbudowę gospodarczą, społeczną i środowiskową Ukrainy oraz jej postęp na drodze do członkostwa w Unii. W związku z tym Plan Ukrainy stanowiłby również podstawę dla innych darczyńców do określenia priorytetowych obszarów finansowania odbudowy Ukrainy oraz wspierania odpowiedzialności, spójności i dodatkowych wkładów w tym względzie. W tym celu Ukraina powinna dopilnować, aby przygotowany Plan w sposób zintegrowany obejmował jej potrzeby odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji oraz określał, w jakim zakresie środki przewidziane w Planie mają być finansowane przez Unię za pośrednictwem Instrumentu. Przygotowując Plan, Ukraina powinna wziąć pod uwagę wsparcie udzielane w ramach innych programów unijnych. Ukraina powinna tak opracować swój Plan, aby zapewnić, by inni darczyńcy byli w stanie przyczynić się do wsparcia środków przewidzianych w Planie, w tym przez zwiększenie finansowania dostępnego w ramach Instrumentu.
- (67) Plan Ukrainy powinien stanowić podstawę wsparcia udzielanego w ramach pierwszego filaru Instrumentu, ale powinien również stanowić punkt odniesienia dla wsparcia udzielanego w ramach drugiego i trzeciego filaru Instrumentu. Środki finansowane w ramach drugiego i trzeciego filaru powinny wspierać cele Planu i jego wdrażanie.
- (68) Plan Ukrainy powinien obejmować środki dotyczące reform i inwestycji, wraz z etapami jakościowymi i ilościowymi, które gwarantują zadowalające wdrożenie tych środków, a także orientacyjny harmonogram wdrażania tych środków. Środki rozpoczęte od dnia 1 stycznia 2023 r. powinny być kwalifikowalne.
- (69) W Planie należy określić warunki odzwierciedlające oczekiwany postęp we wdrażaniu przewidzianych w nim środków. Warunki te powinny przyjąć formę etapów jakościowych lub ilościowych. Takie etapy należy zaplanować nie później niż do dnia 31 grudnia 2027 r., chociaż całkowite zakończenie środków, do których się odnoszą, może wykroczyć poza 2027 r. Biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia stabilności makrofinansowej Ukrainy przy jednoczesnym wspieraniu jej wysiłków na rzecz odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji w perspektywie przystąpienia do Unii, Plan powinien w szczególności obejmować warunki związane z (i) podstawowymi wymogami, takimi jak stabilność makrofinansowa, nadzór budżetowy i zarządzanie finansami publicznymi, które można określić w taki sposób, aby odzwierciedlały zadowalające postępy w ich spełnianiu; oraz (ii) reformami sektorowymi i strukturalnymi oraz inwestycjami określonymi w Planie. Płatności powinny być odpowiednio zorganizowane wokół takich kategorii warunków, odzwierciedlających cele Instrumentu.
- (70) Przygotowanie i wdrożenie Planu przez Ukrainę powinno w szczególności uwzględniać sytuację w ukraińskich regionach i gminach, mając na uwadze ich szczególne potrzeby w zakresie odbudowy i rekonstrukcji, reform, modernizacji i decentralizacji, i powinno odbywać się w porozumieniu z władzami regionalnymi, lokalnymi, miejskimi i innymi władzami publicznymi, zgodnie z zasadą wielopoziomowego sprawowania rządów i z uwzględnieniem podejścia oddolnego. W tym kontekście Plan powinien w szczególności wzmocnić gospodarczy, społeczny,

środowiskowy i terytorialny rozwój ukraińskich regionów i gmin, wspierać reformę decentralizacyjną w Ukrainie i konwergencję z normami Unii; powinien również zapewnić zaangażowanie władz szczebla niższego niż krajowy, w szczególności gmin, w podejmowanie decyzji dotyczących wykorzystania wsparcia w procesie rekonstrukcji na szczeblu lokalnym, a także zapewnić, aby projekty rekonstrukcji wybrane i wdrożone przez takie władze szczebla niższego niż krajowy stanowiły odpowiednio znaczną część wsparcia.

- (71) Plan powinien również zawierać wyjaśnienie ukraińskiego systemu skutecznego zapobiegania nieprawidłowościom, korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów, a także wykrywania i eliminowania tych zjawisk podczas wykorzystywania funduszy w ramach Instrumentu, oraz ustalenia mające na celu unikanie podwójnego finansowania w ramach Instrumentu i innych programów unijnych, jak również podwójnego finansowania przez innych darczyńców. Środki przewidziane w Planie powinny, w stosownych przypadkach, przyczyniać się do zapewnienia skutecznego systemu zarządzania i kontroli. Takie środki Ukraina powinna wdrożyć w orientacyjnym terminie, który można ustalić, w zależności od poszczególnych działań, w trakcie obowiązywania Instrumentu.
- (72) Komisja powinna ocenić Plan Ukrainy na podstawie wykazu kryteriów określonych w niniejszym rozporządzeniu. Ze względu na znaczenie skutków finansowych wsparcia dla Planu Ukrainy uprawnienia wykonawcze należy przyznać Radzie. W przypadku pozytywnej oceny Planu Komisja powinna złożyć wniosek o zatwierdzenie Planu przez Radę.
- (73) Biorąc pod uwagę niepewność i potrzebę elastyczności we wdrażaniu Instrumentu, Ukraina powinna mieć możliwość zwrócenia się do Komisji z uzasadnionym wnioskiem o przedstawienie wniosku dotyczącego zmiany decyzji wykonawczej Rady, w przypadku gdy z powodu obiektywnych okoliczności Plan Ukrainy, w tym odpowiednie etapy jakościowe i ilościowe, nie jest już, częściowo lub całkowicie, możliwy do osiągnięcia przez Ukrainę. Komisja może również, w porozumieniu z Ukrainą, złożyć wniosek dotyczący zmiany decyzji wykonawczej Rady, w szczególności, aby uwzględnić zmiany dostępnych kwot. Ukraina powinna mieć również możliwość złożenia uzasadnionego wniosku o zmianę Planu, w tym w stosownych przypadkach przez zaproponowanie aneksów, aby uwzględnić dodatkowe dostępne fundusze od innych darczyńców lub z innych źródeł, takie jak dochody generowane z zamrożonych i immobilizowanych rosyjskich aktywów.
- (74) Wsparcie finansowe dla Planu Ukrainy powinno być możliwe w formie pożyczki. W sytuacji, gdy potrzeby finansowania Ukrainy są pilne, należy zorganizować pomoc finansową w ramach zróżnicowanej strategii finansowania, o której mowa w art. 220a rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 i ustanowionej tamże jako jednolita metoda finansowania, która ma zwiększyć płynność obligacji unijnych oraz atrakcyjność i opłacalność emisji unijnej.
- (75) Biorąc pod uwagę sytuację Ukrainy spowodowaną wojną napastniczą Rosji i w celu wsparcia Ukrainy na drodze do długoterminowej stabilności, należy udzielić Ukrainie pożyczek na wysoce preferencyjnych warunkach na maksymalny okres 35 lat i nie rozpoczynać spłaty kwoty głównej przed 2034 r. Należy również wprowadzić odstępstwo od art. 220 ust. 5 lit. e) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 i umożliwić Unii pokrycie – w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. – kosztów stóp procentowych (kosztów finansowania i kosztów zarządzania płynnością) oraz znieść koszty administracyjne (koszty obsługi ogólnych

administracyjnych kosztów), które w przeciwnym razie poniosłaby Ukraina. Dotację na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego należy przyznać w formie instrumentu, który uznaje się za odpowiedni do zapewnienia skuteczności wsparcia w ramach Instrumentu w rozumieniu art. 220 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.

- (76) Ukraina powinna mieć możliwość wystąpienia każdego roku o dotację na spłatę odsetek i zwolnienie z kosztów administracyjnych.
- (77) Na zasadzie odstępstwa od art. 31 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia (UE) 2021/947 zobowiązania finansowe z tytułu pożyczek udzielanych na podstawie niniejszego rozporządzenia nie powinny być wspierane z gwarancji na działania zewnętrzne. Wsparcie w formie pożyczek w ramach Instrumentu powinno stanowić pomoc finansową w rozumieniu art. 220 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Biorąc pod uwagę ryzyko finansowe i pokrycie budżetowe, nie należy tworzyć rezerw na pomoc finansową w formie pożyczek w ramach Instrumentu, zgodnie z propozycją, aby były one gwarantowane powyżej pułapów, oraz, na zasadzie odstępstwa od art. 211 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, nie należy ustalać wskaźnika zasilenia rezerw.
- (78) Należy zagwarantować zarówno elastyczność, jak i możliwość programowania, a także stabilność w udzielaniu wsparcia unijnego dla Ukrainy. W tym celu płatności w ramach Instrumentu należy realizować zgodnie z ustalonym harmonogramem kwartalnym, z zastrzeżeniem dostępności finansowania, na podstawie wniosku o płatność składanego przez Ukrainę i po weryfikacji przez Komisję zadowalającego spełnienia odpowiednich warunków. W przypadku gdy warunek nie zostanie spełniony zgodnie z orientacyjnym harmonogramem określonym w decyzji zatwierdzającej Plan, Komisja powinna potrącić z płatności kwotę odpowiadającą danym warunkom. Wypłata odpowiednich wstrzymanych środków może nastąpić w kolejnym terminie płatności i do dwunastu miesięcy po pierwotnym terminie określonym w orientacyjnym harmonogramie, z zastrzeżeniem spełnienia warunków.
- (79) Aby zapewnić Ukrainie dostęp do wystarczającego finansowania w celu zaspokojenia jej potrzeb stabilności makrofinansowej oraz zainicjowania odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji kraju, Ukraina powinna mieć dostęp do maksymalnie 7 % bezzwrotnego wsparcia finansowego i pożyczki w formie płatności zaliczkowych, z zastrzeżeniem dostępności środków i przestrzegania warunku wstępnego wsparcia dla Ukrainy w ramach Instrumentu.
- (80) Na zasadzie odstępstwa od art. 116 ust. 2 i 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 należy ustalić termin płatności, począwszy od daty przekazania Ukrainie decyzji zatwierdzającej wypłatę, i wykluczyć płatność odsetek za zwłokę przez Komisję na rzecz Ukrainy.
- (81) Przejrzystość we wdrażaniu Instrumentu jest istotnym wymogiem wsparcia unijnego. Ukraina powinna publikować dwa razy w roku dane dotyczące osób i podmiotów otrzymujących finansowanie w kwotach przekraczających równowartość 500 000 EUR na potrzeby przeprowadzenia reform i inwestycji określonych w Planie Ukrainy. Informacji tych nie należy publikować w przypadku, gdy ich ujawnienie zagraża prawom i wolnościom zainteresowanych osób lub podmiotów lub poważnie szkodzi interesom handlowym odbiorców. Umowa ramowa powinna zawierać dokładne zasady i ramy czasowe dotyczące gromadzenia danych przez Ukrainę oraz dostępu do nich przez Komisję i OLAF, w tym w odniesieniu do formatu informacji.

- (82) W ramach filaru II Instrumentu należy ustanowić ramy inwestycyjne mające na celu wspieranie inwestycji w odbudowę i rekonstrukcję, realizowanych przez firmy z sektora prywatnego, gminy, przedsiębiorstwa państwowe lub inne podmioty. Ramy inwestycyjne dla Ukrainy powinny uwzględniać priorytety określone w Planie Ukrainy oraz wspierać jego cele i realizację. Ramy inwestycyjne dla Ukrainy powinny zakładać zaangażowanie ukraińskich władz w zarządzanie nimi.
- (83) Ramy inwestycyjne powinny stanowić zintegrowany pakiet finansowy zapewniający zdolność finansowania w formie instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych i działań łączonych w Ukrainie. Wsparcia na podstawie ram inwestycyjnych dla Ukrainy należy udzielać na zasadzie zarządzania pośredniego, w szczególności z wykorzystaniem możliwości finansowych i technicznych międzynarodowych instytucji finansowych i europejskich instytucji finansowania rozwoju, w tym ich udziału w ryzyku związanym z inwestycjami z ich zasobów własnych. Biorąc pod uwagę skalę inwestycji w odbudowę i rekonstrukcję w Ukrainie, które będą wymagały podziału ryzyka, konieczne jest, aby Unia ustanowiła specjalną możliwość gwarancyjną – Gwarancję dla Ukrainy. Działania objęte Gwarancją dla Ukrainy będą realizowane zgodnie z art. 208 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Agencje kredytów eksportowych i inne instytucje finansowe zapewniające wsparcie w zakresie ułatwień w handlu mogą działać jako pośrednicy finansowi. Wdrażając Gwarancję dla Ukrainy i zarządzając nią, Komisja powinna zapewnić ścisłą koordynację ze wsparciem udzielanym w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/947.
- (84) Elastyczność wsparcia w ramach Instrumentu należy zwiększyć przez zapewnienie elastycznego wdrażania Gwarancji dla Ukrainy, której można udzielać stopniowo. Należy wprowadzić odstępstwo od art. 211 ust. 2 akapit drugi zdanie drugie rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, aby umożliwić tworzenie rezerw do dnia 31 grudnia 2027 r. równych kwocie rezerw odpowiadającej udzielonej gwarancji, a nie globalnej kwocie rezerw. W ramach odstępstwa powinna również istnieć możliwość stopniowego tworzenia rezerw dla odzwierciedlenia postępów w wyborze i realizacji operacji w zakresie finansowania i inwestycji wspierających cele Instrumentu, zamiast odzwierciedlania oceny skutków finansowych, o której mowa w art. 211 ust. 2 akapit drugi zdanie drugie rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
- (85) W celu efektywnego wykorzystania środków w ramach tego filaru należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmiany wskaźnika zasilenia rezerw na Gwarancję dla Ukrainy. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. W trakcie przygotowywania i opracowywania aktów delegowanych Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (86) W ramach filaru III Instrumentu wsparcie powinno mieć na celu przede wszystkim stopniowe dostosowanie do unijnych zasad, norm, polityk i praktyk („dorobek prawny”) z myślą o przyszłym członkostwie w Unii, przyczyniając się tym samym do wdrażania Planu Ukrainy. W procesie tym należy również uwzględnić odpowiednie zalecenia organów międzynarodowych, takich jak Rada Europy i Komisja Wenecka. Wsparcie powinno również mieć na celu zwiększenie zdolności zainteresowanych stron, w tym partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych.

- (87) Zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 oraz rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95, (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE) 2017/1939 interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, z uwzględnieniem środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom, nadużyciom finansowym, korupcji, konfliktom interesów i podwójnemu finansowaniu, wykrywania i eliminowania tych zjawisk oraz prowadzenia postępowań w ich sprawie, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych.
- (88) W szczególności, zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013, Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) powinien mieć możliwość prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii.
- (89) Zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046 należy przyznać niezbędne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w stosownych przypadkach, Prokuraturze Europejskiej (EPPO), w tym ze strony osób trzecich zaangażowanych we wdrażanie środków finansowych Unii. Ukraina powinna również zgłaszać Komisji nieprawidłowości związane z wykorzystaniem funduszy.
- (90) Wzmocnienie systemów kontroli wewnętrznej, walka z korupcją, propagowanie przejrzystości, dobrej administracji i skutecznego zarządzania finansami publicznymi są priorytetami reform w Ukrainie i Instrument powinien je wspierać.
- (91) Komisja powinna zapewnić skuteczną ochronę interesów finansowych Unii w ramach Instrumentu. W tym celu należy powołać niezależną Radę Audytową, która dostarczałaby Komisji informacji na temat ewentualnego niewłaściwego zarządzania funduszami. Takie informacje powinny być udostępniane OLAF-owi i, w stosownych przypadkach, odpowiednim władzom ukraińskim. Komisja, z pomocą delegatury Unii, powinna być uprawniona do przeprowadzania kontroli sposobu, w jaki Ukraina wdraża fundusze w całym cyklu życia projektu. Rada Audytowa powinna zapewnić regularny dialog i współpracę z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym.
- (92) Chociaż to przede wszystkim Ukraina jest odpowiedzialna za zadbanie, aby wdrażanie Instrumentu było zgodne z obowiązującymi normami, biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności i szczególne warunki, w których Instrument będzie funkcjonował, Komisja powinna mieć możliwość uzyskania wystarczającego zapewnienia od Ukrainy w tym zakresie. W tym celu Ukraina powinna zobowiązać się w Planie do poprawy obecnego systemu zarządzania i kontroli oraz do odzyskiwania kwot wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem. Ukraina powinna ustanowić system monitorowania, na podstawie którego sporządzane będzie roczne sprawozdanie z postępów. Ukraina powinna gromadzić dane i informacje umożliwiające zapobieganie nieprawidłowościom, nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów w odniesieniu do środków wspieranych przez Instrument, a także wykrywanie i eliminowanie tych zjawisk. Umowa ramowa oraz umowy w sprawie finansowania i umowy pożyczki powinny zawierać zobowiązania Ukrainy do zadbania o gromadzenie odpowiednich danych na temat osób i podmiotów otrzymujących finansowanie na wdrażanie środków przewidzianych w Planie Ukrainy oraz o dostęp do takich danych.

- (93) Interesy finansowe Unii również należy chronić, gdy fundusze są realizowane w ramach zarządzania bezpośredniego przez dotacje i zamówienia publiczne oraz zarządzania pośredniego z podmiotami ocenianymi pod kątem spełnienia wymogów dotyczących filarów, w szczególności w ramach drugiego i trzeciego filaru Instrumentu.
- (94) Na potrzeby wdrożenia pomocy w ramach Instrumentu należy przyjąć programy prac.
- (95) Należy zwiększyć zdolności Ukrainy w zakresie komunikacji, by zapewnić istnienie silnych i pluralistycznych mediów oraz poparcie opinii publicznej dla unijnych wartości oraz korzyści i obowiązków wynikających z potencjalnego członkostwa w Unii, a także ich zrozumienie, zwalczając jednocześnie dezinformację. Należy również zapewnić widoczność finansowania unijnego.
- (96) Komisja powinna zapewnić jasne mechanizmy monitorowania i oceny w celu zapewnienia skutecznej rozliczalności i przejrzystości przy wykonywaniu budżetu Unii, a także skutecznej oceny postępów w osiąganiu celów niniejszego rozporządzenia.
- (97) Komisja powinna przeprowadzać raz w roku ocenę realizacji wsparcia w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy. Powinno to umożliwić komitetowi ustanowionemu niniejszym rozporządzeniem uzyskiwanie odpowiednich informacji w celu udzielania pomocy Komisji. Na potrzeby skutecznego monitorowania realizacji Ukraina powinna raz w roku przedstawiać roczne sprawozdanie z postępów we wdrażaniu. Takie sprawozdania przygotowane przez rząd powinny znaleźć odpowiednie odzwierciedlenie w Planie Ukrainy. Na odbiorców finansowania unijnego wdrażanego w ramach drugiego i trzeciego filaru Instrumentu należy nałożyć proporcjonalne wymagania w zakresie sprawozdawczości.
- (98) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011²¹.
- (99) Komisja w swojej ocenie planu Ukrainy i podczas gromadzenia opinii na temat ram inwestycyjnych dla Ukrainy należycie uwzględni decyzję Rady 2010/427/UE i rolę ESDZ w stosownych przypadkach, a w szczególności podczas monitorowania, czy spełniono warunek wstępny przyznania wsparcia unijnego.
- (100) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (101) Aby zapewnić ciągłość udzielania wsparcia w odpowiednim obszarze polityki, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1 *Przedmiot*

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia Instrument na rzecz Ukrainy („Instrument”). Określa ono cele Instrumentu, jego finansowanie, budżet na lata 2024–2027, formy finansowania unijnego w jego ramach oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.
2. Instrument zapewnia Ukrainie pomoc w ramach następujących trzech filarów:
 - a) filar I: wsparcie finansowe, które ma zostać udzielone Ukrainie na przeprowadzenie reform i inwestycji w celu wdrożenia Planu Ukrainy, a także utrzymania stabilności makrofinansowej kraju, jak określono w rozdziale III;
 - b) filar II: specjalne ramy inwestycyjne dla Ukrainy wspierające inwestycje i zapewniające dostęp do finansowania, jak określono w rozdziale IV;
 - c) filar III: pomoc techniczna i powiązane wsparcie dla Ukrainy w celu opracowania i wdrożenia reform związanych z przystąpieniem do UE oraz na potrzeby zwiększenia zdolności administracyjnych Ukrainy, a także inne odpowiednie działania, jak określono w rozdziale V.

Artykuł 2 *Definicje*

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1. „umowa ramowa” oznacza porozumienie zawarte między Komisją a Ukrainą określające zasady współpracy finansowej między Ukrainą a Komisją na podstawie niniejszego rozporządzenia;
2. „środki” oznaczają reformy i inwestycje w ramach Planu Ukrainy określonego w rozdziale III;
3. „warunki” oznaczają etapy jakościowe lub ilościowe związane z zapewnieniem utrzymania stabilności gospodarczej i finansowej lub związane z realizacją reform i inwestycji określonych w Planie Ukrainy, o którym mowa w rozdziale III.
4. „działanie łączone” oznacza działanie wspierane z budżetu Unii, łączące bezzwrotne lub zwrotne formy wsparcia z budżetu Unii, lub obie te formy, ze zwrotnymi formami wsparcia zapewnianymi przez instytucje finansowania rozwoju lub inne publiczne instytucje finansowe, lub komercyjne instytucje finansowe i inwestorów.

Artykuł 3
Cele Instrumentu na rzecz Ukrainy

1. Ogólne cele Instrumentu to wspieranie Ukrainy:
 - a) w radzeniu sobie ze społecznymi, gospodarczymi i środowiskowymi konsekwencjami wojny, a tym samym przyczynianie się do odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji kraju;
 - b) w budowaniu odporności społecznej, gospodarczej i środowiskowej oraz w sprzyjaniu stopniowej integracji z unijną i światową gospodarką i rynkami;
 - c) w stopniowym dostosowywaniu się do przepisów, norm, polityk i praktyk Unii („dorobek prawny”) z myślą o przyszłym członkostwie w Unii, a tym samym we wnoszeniu wkładu we wzajemną stabilność, bezpieczeństwo, pokój, dobrobyt i zrównoważony rozwój.
2. Cele szczegółowe Instrumentu są następujące:
 - a) pomoc w utrzymaniu stabilności makrofinansowej oraz złagodzenie zewnętrznych i wewnętrznych ograniczeń Ukrainy w zakresie finansowania;
 - b) odbudowa i modernizacja infrastruktury zniszczonej przez wojnę, np. infrastruktury energetycznej, sieci wodociągowych, wewnętrznych i transgranicznych sieci transportowych, w tym torów kolejowych, dróg i mostów oraz przejść granicznych, a także wspieranie nowoczesnej, ulepszonej i odpornej infrastruktury; przywrócenie zdolności produkcji żywności; pomoc w radzeniu sobie z wyzwaniami społecznymi wynikającymi z wojny, w tym pomoc określonym grupom, takim jak weterani wojenni, osoby wewnętrznie przesiedlone, samotni rodzice, osoby z niepełnosprawnościami, mniejszości i inne osoby znajdujące się w trudnej sytuacji; pomoc w rozminowywaniu;
 - c) wspieranie przejścia do zrównoważonej i sprzyjającej włączeniu społecznemu gospodarki oraz stabilnego otoczenia inwestycyjnego; wspieranie integracji Ukrainy z jednolitym rynkiem; naprawa, odbudowa i poprawa infrastruktury społecznej, np. mieszkalnictwa, placówek opieki zdrowotnej, szkół i instytucji szkolnictwa wyższego oraz infrastruktury badawczej; ożywienie rozwoju gospodarczego i społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodzieży, w tym przez wysokiej jakości edukację, szkolenia, przekwalifikowanie i podnoszenie kwalifikacji oraz politykę zatrudnienia, także dla naukowców; wspieranie kultury i dziedzictwa kulturowego; wzmocnienie strategicznych sektorów gospodarki oraz wspieranie inwestycji i rozwoju sektora prywatnego, ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz innowacji, a także rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, akwakultury i rybołówstwa; restrukturyzacja ukraińskich rynków finansowych, w tym sektora bankowego i rynków kapitałowych; zwiększenie mobilizacji dochodów krajowych; zwiększenie zdolności Ukrainy do wymiany handlowej;
 - d) dalsze wzmocnienie praworządności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, w tym za pomocą promowania niezależnego sądownictwa, zwiększenia bezpieczeństwa, walki z oszustwami, korupcją, przestępczością zorganizowaną i praniem pieniędzy, uchylaniem się od opodatkowania i oszustwami podatkowymi; zgodność z prawem międzynarodowym; wzmocnienie wolności mediów i wolności akademickiej

oraz otoczenia sprzyjającego działalności społeczeństwa obywatelskiego; wspieranie dialogu społecznego; propagowanie niedyskryminacji i tolerancji, zapewnienie i wzmocnienie poszanowania praw osób należących do mniejszości oraz promowanie równości płci; poprawa skuteczności administracji publicznej i wspieranie przejrzystości, reform strukturalnych oraz dobrych rządów na wszystkich szczeblach, w tym w obszarze zarządzania finansami publicznymi, zamówień publicznych i pomocy państwa; wspieranie inicjatyw i organów zaangażowanych we wspieranie i egzekwowanie międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości w Ukrainie;

- e) rozwój i wzmocnianie zrównoważonej transformacji ekologicznej we wszystkich sektorach gospodarki, w tym transformacji w kierunku dekarbonizacji gospodarki; promowanie transformacji cyfrowej jako czynnika umożliwiającego zrównoważony rozwój i wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu;
- f) wspieranie decentralizacji i rozwoju lokalnego.

Artykuł 4 *Zasady ogólne*

1. W stosownych przypadkach współpraca w ramach Instrumentu, we wszystkich swoich formach, opiera się na zasadach skuteczności pomocy rozwojowej i je propaguje; zasady te to: odpowiedzialność Ukrainy za priorytety w dziedzinie rozwoju, skoncentrowanie się na rezultatach, partnerstwa na rzecz rozwoju sprzyjające włączeniu społecznemu, przejrzystość i wzajemna rozliczalność. Współpraca opiera się na skutecznej i wydajnej alokacji zasobów i ich wykorzystywaniu.
2. Wsparcie z Instrumentu ma charakter dodatkowy w stosunku do wsparcia udzielanego w ramach innych programów i instrumentów unijnych. Działania kwalifikujące się do finansowania na podstawie niniejszego rozporządzenia mogą otrzymywać wsparcie z innych programów i instrumentów unijnych, pod warunkiem że takie wsparcie nie pokrywa tych samych kosztów.
3. Aby promować komplementarność i skuteczność swoich działań i inicjatyw, Komisja i państwa członkowskie współpracują i dążą do tego, by unikać powielania pomocy udzielanej na podstawie niniejszego rozporządzenia i innej pomocy udzielanej przez Unię, państwa członkowskie, państwa trzecie, organizacje i podmioty wielostronne i regionalne, takie jak organizacje międzynarodowe i odpowiednie międzynarodowe instytucje finansowe, agencje i darczyńców spoza Unii, zgodnie z ustalonymi zasadami wzmocnienia koordynacji operacyjnej w obszarze pomocy zewnętrznej, w tym przez usprawnioną koordynację z państwami członkowskimi na szczeblu lokalnym i przez harmonizację polityk i procedur, w szczególności międzynarodowych zasad skuteczności pomocy rozwojowej.
4. Działania w ramach Instrumentu uwzględniają kwestie łagodzenia skutków zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, ochrony środowiska, praw człowieka, demokracji, równości płci oraz, w stosownych przypadkach, ograniczania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, a także wspierają postępy w osiąganiu celów zrównoważonego rozwoju, promując zintegrowane przedsięwzięcia, które mogą przynieść dodatkowe korzyści i przyczynić się do osiągania wielorakich celów w sposób spójny. W działaniach należy unikać aktywów osieroconych i kierować się

zasadą „nie szkodzić” i zasadą niepomijania nikogo, a także podejściem zakładającym uwzględnianie zrównoważoności, leżącym u podstaw Europejskiego Zielonego Ładu.

5. Instrument nie wspiera działań ani środków, które są niezgodne z ukraińskim krajowym planem w dziedzinie energii i klimatu, jeśli jest dostępny, z ustalonym na poziomie krajowym wkładem Ukrainy na mocy porozumienia paryskiego lub które sprzyjają inwestycjom w paliwa kopalne bądź powodują znaczące negatywne skutki dla środowiska lub klimatu, chyba że takie działania lub środki są absolutnie niezbędne do osiągnięcia celów Instrumentu, biorąc pod uwagę potrzebę odbudowy i modernizacji – w sposób odporny – infrastruktury zniszczonej w wyniku wojny, i towarzyszą im, w stosownych przypadkach, odpowiednie środki w celu uniknięcia tych skutków, zapobieżenia im lub ich ograniczenia i w miarę możliwości ich skompensowania.
6. Zgodnie z zasadą partnerstwa sprzyjającego włączeniu społecznemu Komisja w stosownych przypadkach dąży do zapewnienia, by zostały przeprowadzone należyte konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, oraz by podmioty te miały dostęp – w stosownym czasie – do właściwych informacji, tak aby umożliwić im odgrywanie istotnej roli w trakcie opracowywania i realizacji działań kwalifikujących się do finansowania w ramach przedmiotowego Instrumentu oraz w związanych z tym procesach monitorowania. Komisja promuje w szczególności zaangażowanie władz regionalnych, lokalnych, miejskich i innych organów publicznych, zgodnie z zasadą wielopoziomowego sprawowania rządów i z uwzględnieniem podejścia oddolnego. Komisja zachęca odpowiednie zainteresowane podmioty do koordynowania ich działań.
7. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi i Ukrainą, przyczynia się do realizacji zobowiązań Unii na rzecz większej przejrzystości i rozliczalności w dziedzinie udzielania pomocy, w tym przez promowanie wdrażania i wzmocnienia systemów kontroli wewnętrznej i polityki zwalczania nadużyć finansowych oraz przez udostępnianie za pośrednictwem internetowych baz danych informacji na temat wielkości i alokacji pomocy, a także zapewnia, by dane były porównywalne oraz łatwo dostępne, wymieniane i publikowane.

Artykuł 5

Warunek wstępny przyznania wsparcia unijnego

1. Warunkiem wstępnym przyznania wsparcia dla Ukrainy w ramach Instrumentu jest utrzymanie i przestrzeganie przez Ukrainę skutecznych mechanizmów demokratycznych, między innymi wielopartyjnego systemu parlamentarnego i praworządności, a także zagwarantowanie poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości.
2. Komisja monitoruje spełnienie warunku wstępnego określonego w ust. 1 przed realizacją wypłat na rzecz Ukrainy w ramach Instrumentu oraz przez cały okres wsparcia udzielanego w ramach Instrumentu, z należytym uwzględnieniem regularnego sprawozdania Komisji w sprawie rozszerzenia. Komisja może przyjąć decyzję stwierdzającą niespełnianie warunku wstępnego, a w szczególności zawiesić płatności, o których mowa w art. 25, niezależnie od spełnienia warunków, o których mowa w art. 15 ust. 2. W swojej ocenie Komisja bierze również pod uwagę sytuację w Ukrainie i konsekwencje wprowadzenia tam stanu wojennego.

ROZDZIAŁ II

Finansowanie i wdrażanie

Artykuł 6

Budżet

1. Zasoby na wdrożenie Instrumentu na rzecz Ukrainy są dostępne zgodnie z art. 10b rozporządzenia Rady (UE, Euratom) 2020/2093, przy następującym orientacyjnym podziale:
 - a) 78 % w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego zgodnie z rozdziałem III niniejszego rozporządzenia;
 - b) 16 % na wydatki zgodnie z rozdziałem IV;
 - c) 5 % na wydatki zgodnie z rozdziałem V;
 - d) do 1 % na wydatki zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu.
2. Wsparcie finansowe zgodnie z rozdziałem III w formie pożyczki jest dostępne w kwocie do 50 000 000 000 EUR na okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2027 r.

Ogólna kwota wypłat pożyczek uwzględnia kwoty udostępnione zgodnie z ust. 1 oraz kwotę, o której mowa w ust. 3.
3. Suma zasobów udostępnionych zgodnie z ust. 1 i 2 nie może przekroczyć 50 000 000 000 EUR w latach 2024–2027.
4. Dodatkowe wkłady na finansowanie wsparcia, o którym mowa w ust. 1, można przekazywać zgodnie z art. 7.
5. Zasoby, o których mowa w ust. 1 lit. d) i ust. 4, mogą być wykorzystywane na pomoc techniczną i administracyjną we wdrażaniu Instrumentu, taką jak działania w zakresie przygotowania, monitorowania, kontroli, audytu i oceny, które są niezbędne do zarządzania Instrumentem i osiągnięcia jego celów, w szczególności na badania, spotkania z ekspertami, konsultacje z władzami Ukrainy, konferencje, konsultacje z zainteresowanymi stronami, działalność informacyjną i komunikacyjną, w tym sprzyjające włączeniu społecznemu działania informacyjne i komunikację instytucjonalną dotyczącą priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim są one związane z celami niniejszego rozporządzenia, na wydatki związane z sieciami informatycznymi nastawionymi na przetwarzanie i wymianę informacji, instytucjonalnymi narzędziami informatycznymi, a także inne wydatki na pomoc techniczną i administracyjną ponoszone przez Komisję w związku z zarządzaniem Instrumentem i jego kosztami w siedzibie głównej i w delegaturach Unii. Wydatki mogą obejmować również koszty innych działań wspierających, takich jak kontrola jakości i monitorowanie w terenie projektów, a także koszty wzajemnego doradztwa i ekspertów związane z oceną i wdrażaniem reform i inwestycji.

Artykuł 7
Dodatkowe zasoby finansowe na rzecz Instrumentu

1. Państwa członkowskie, państwa trzecie, organizacje międzynarodowe, międzynarodowe instytucje finansowe lub inne źródła mogą wносить dodatkowe wkłady finansowe do Instrumentu. Takie wkłady stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. a) ppkt (ii), lit. d) i e) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.

Dodatkowe kwoty otrzymane jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 na mocy odpowiednich unijnych aktów prawnych w związku ze środkami ograniczającymi nałożonymi w świetle działań Rosji destabilizujących sytuację w Ukrainie dodaje się do zasobów, o których mowa w art. 6.

2. Wkłady, o których mowa w ust. 1, realizuje się na tych samych zasadach i warunkach co kwotę, o której mowa w art. 6 ust. 1.
3. Wkłady na rzecz Gwarancji dla Ukrainy i instrumentów finansowych na mocy rozdziału IV wnosi się zgodnie z art. 28.

Artykuł 8
Wdrażanie i formy finansowania unijnego

1. Instrument jest wdrażany zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046, w ramach zarządzania bezpośredniego albo zarządzania pośredniego z którymkolwiek z podmiotów, o których mowa w art. 62 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) 2018/1046.
2. Finansowanie unijne można przekazać w dowolnej formie określonej w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2018/1046, w szczególności w formie dotacji, nagród, zamówień publicznych, wsparcia budżetowego, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych, działań łączonych i pomocy finansowej.
3. Instrumenty finansowe, gwarancje budżetowe i działania łączone, łączące wsparcie z instrumentów finansowych lub gwarancji budżetowych w ramach Instrumentu, wdraża się zgodnie z zasadami określonymi w tytule X, a w szczególności w art. 208 i art. 209 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. W zależności od wymaganej zdolności operacyjnej i finansowej partnerem gwarancji budżetowej lub podmiotem, któremu powierzono wdrażanie instrumentów finansowych, może być Europejski Bank Inwestycyjny lub Europejski Fundusz Inwestycyjny, wielostronna europejska instytucja finansowa, taka jak Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, lub dwustronna europejska instytucja finansowa, taka jak banki rozwoju. W miarę możliwości wdrażanie instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych i działań łączonych w ramach Instrumentu uzupełnia się dodatkowymi formami wsparcia finansowego ze strony państw członkowskich lub stron trzecich.

Artykuł 9
Umowa ramowa

1. Komisja zawiera umowę ramową z Ukrainą w celu wdrożenia Instrumentu, określającą szczegółowe ustalenia dotyczące zarządzania, kontroli, nadzoru, monitorowania, oceny, sprawozdawczości i audytu w odniesieniu do środków finansowych w ramach Instrumentu, a także dotyczące zapobiegania

nieprawidłowościom, nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów oraz prowadzenia postępowań w sprawie tych zjawisk i ich eliminowania. Umowę ramową uzupełniają umowy w sprawie finansowania zgodnie z art. 10 i umowy pożyczki zgodnie z art. 21, określające szczegółowe postanowienia dotyczące zarządzania finansowaniem i jego wdrożeniem w ramach Instrumentu.

2. Z wyjątkiem finansowania pomostowego, o którym mowa w art. 24, finansowanie przyznaje się Ukrainie dopiero po wejściu w życie umowy ramowej oraz mających zastosowanie umów w sprawie finansowania i umów pożyczki.
3. Umowa ramowa, umowy w sprawie finansowania i umowa pożyczki zawarte z Ukrainą, traktowane jako całość, oraz umowy i porozumienia podpisane z osobami lub podmiotami otrzymującymi środki finansowe Unii zapewniają możliwość wypełnienia obowiązków określonych w art. 129 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
4. Umowa ramowa określa szczegółowe postanowienia dotyczące w szczególności:
 - a) zobowiązania Ukrainy do postępów w kierunku bardziej wydajnych i skutecznych systemów kontroli oraz do nasilenia walki z praniem pieniędzy, finansowaniem terroryzmu, unikaniem opodatkowania, oszustwami podatkowymi lub uchylaniem się od opodatkowania;
 - b) działań związanych z kontrolą, nadzorem, monitorowaniem, oceną, sprawozdawczością i audytem w odniesieniu do finansowania unijnego w ramach Instrumentu, a także dochodzeń, środków zwalczania nadużyć finansowych i współpracy;
 - c) wymogów kontrolnych związanych z uruchomieniem finansowania dla Ukrainy;
 - d) przepisów związanych z podatkami, cłami i opłatami zgodnie z art. 27 ust. 9 i 10 rozporządzenia (UE) 2021/947;
 - e) uznania obowiązków Rady Audytowej, o których mowa w art. 34, oraz zasad, na jakich Ukraina z nią współpracuje;
 - f) spoczywającego na osobach lub podmiotach wdrażających środki finansowe Unii w ramach Instrumentu obowiązku niezwłocznego powiadamiania Rady Audytowej, Komisji i OLAF-u o podejrzewanych lub rzeczywistych przypadkach nieprawidłowości, nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów oraz o działaniach następczych;
 - g) prawa Komisji do monitorowania działań w ramach Instrumentu, prowadzonych przez władze ukraińskie w całym cyklu projektu, między innymi procedur wyboru projektów i udzielania zamówień, w tym zamówień publicznych, prawa do uczestniczenia w nich w charakterze obserwatora, w stosownych przypadkach, oraz do wydawania zaleceń dotyczących poprawy takich działań i zobowiązania władz ukraińskich do dołożenia wszelkich starań na potrzeby wdrożenia takich zaleceń Komisji oraz do składania sprawozdań z tego wdrożenia;
 - h) obowiązków, o których mowa w art. 33 ust. 2, w tym dokładnych zasad i ram czasowych dotyczących gromadzenia danych przez Ukrainę i dostępu do nich przez Komisję i OLAF;

- i) spoczywającego na Ukrainie obowiązku przekazywania Komisji drogą elektroniczną danych, o których mowa w art. 26;
- j) procedury zapewniającej, by wnioski o wypłatę wsparcia w formie pożyczki mieściły się w dostępnej kwocie pożyczki, z uwzględnieniem art. 6 ust. 2.

Artykuł 10

Umowy w sprawie finansowania

1. Umowy w sprawie finansowania zawierane są w odniesieniu do rozdziałów III i V. Określają one obowiązki i zobowiązania Ukrainy w zakresie wdrażania środków finansowych Unii, w tym zobowiązania określone w art. 129 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Określają one również warunki wypłaty bezzwrotnego wsparcia finansowego, w tym w odniesieniu do systemów kontroli wewnętrznej, o których mowa w art. 9 ust. 4 lit. a) i c). Umowy w sprawie finansowania określają również prawa i obowiązki Unii.
2. Umowy w sprawie finansowania zawierają zasady dotyczące składania Komisji sprawozdań na temat sposobu prowadzenia działań oraz spełniania warunków, o których mowa w art. 15 ust. 2.

Artykuł 11

Zasady dotyczące kwalifikowalności osób i podmiotów, pochodzenia dostaw i materiałów oraz ograniczeń w ramach Instrumentu

1. Udział w procedurach udzielania zamówień, udzielania dotacji i przyznawania nagród w związku z działaniami finansowanymi w ramach Instrumentu jest otwarty dla organizacji międzynarodowych i regionalnych oraz wszystkich osób fizycznych będących obywatelami następujących krajów oraz osób prawnych mających faktyczną siedzibę w jednym z nich:
 - a) państwa członkowskie, Ukraina, umawiające się strony Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz państwa objęte zakresem załącznika I do rozporządzenia (UE) 2021/947 i załącznika I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1529²²;
 - b) kraje, którym Komisja przyznaje dostęp do pomocy zewnętrznej w Ukrainie na zasadzie wzajemności.
2. Dostęp na zasadzie wzajemności, o którym mowa w ust. 1 lit. b), można przyznać na czas określony nie krótszy niż jeden rok, pod warunkiem że dany kraj przyzna kwalifikowalność na równych warunkach podmiotom z Unii i krajom kwalifikującym się w ramach Instrumentu.

Komisja decyduje o przyznaniu dostępu na zasadzie wzajemności po odbyciu konsultacji z Ukrainą.
3. Wszystkie dostawy i materiały finansowane i zamawiane w ramach przedmiotowego Instrumentu muszą pochodzić z dowolnego kraju, o którym mowa w ust. 1 lit. a) i b), chyba że w żadnym z tych krajów nie można pozyskać dostaw i materiałów na

²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1529 z dnia 15 września 2021 r. ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III) (Dz.U. L 330 z 20.9.2021, s. 1).

rozsądnych warunkach. Ponadto zastosowanie mają zasady dotyczące ograniczeń określone w ust. 7.

4. Zasady kwalifikowalności określone w niniejszym artykule nie mają zastosowania – ani nie stwarzają ograniczeń pod względem obywatelstwa – w odniesieniu do osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub innego rodzaju legalnych umów przez kwalifikującego się wykonawcę lub, w stosownych przypadkach, podwykonawcę, z wyjątkiem przypadków gdy ograniczenia pod względem obywatelstwa opierają się na zasadach określonych w ust. 7.
5. W przypadku działań współfinansowanych wspólnie przez podmiot lub realizowanych w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego z podmiotami, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, lub w przypadku działań realizowanych przez podmioty ukraińskie na podstawie rozdziału III niniejszego rozporządzenia, oprócz zasad określonych w niniejszym artykule zastosowanie mają również zasady kwalifikowalności tych podmiotów lub Ukrainy, w tym, w stosownych przypadkach, ograniczenia przewidziane w ust. 7 niniejszego artykułu i należycie odzwierciedlone w umowach w sprawie finansowania i dokumentach umownych podpisanych z tymi podmiotami.
6. W przypadku wniesienia dodatkowych wkładów zgodnie z art. 7 w formie zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel, zasady kwalifikowalności zawarte w umowie z osobą wnoszącą dodatkowy wkład mają zastosowanie wraz z zasadami dotyczącymi ograniczeń przewidzianymi w ust. 7 niniejszego artykułu.
7. Zasady kwalifikowalności oraz pochodzenie dostaw i materiałów określone w ust. 1 i 3, a także obywatelstwo osób fizycznych, o których mowa w ust. 4, mogą zostać ograniczone w odniesieniu do obywatelstwa, położenia geograficznego lub charakteru podmiotów prawnych uczestniczących w postępowaniach o udzielenie zamówienia, jak również w odniesieniu do geograficznego pochodzenia dostaw i materiałów, w następujących przypadkach:
 - a) w przypadku gdy takie ograniczenia są wymagane ze względu na szczególny charakter lub cele działalności bądź konkretnego postępowania o udzielenie zamówienia lub gdy ograniczenia te są niezbędne do skutecznej realizacji działania;
 - b) w przypadku gdy działanie lub konkretne postępowania o udzielenie zamówienia mają wpływ na bezpieczeństwo lub porządek publiczny, w szczególności w odniesieniu do strategicznych aktywów i interesów Unii, jej państw członkowskich lub Ukrainy, w tym na ochronę integralności infrastruktury cyfrowej, systemów łączności i informacji oraz powiązanych łańcuchów dostaw.
8. Oferentów, wnioskodawców i kandydatów z niekwalifikujących się krajów można uznać za spełniających kryteria kwalifikowalności w przypadkach wystąpienia nagłej konieczności lub gdy określone usługi nie są dostępne na rynkach danych krajów lub terytoriów, lub też w innych należycie uzasadnionych przypadkach, w których zastosowanie zasad kwalifikowalności uniemożliwiłoby lub nadmiernie utrudniłoby realizację działania.

Artykuł 12

Przeniesienia, roczne raty, środki na zobowiązania, nadwyżki z gwarancji budżetowej, spłaty i dochody generowane przez instrumenty finansowe

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 12 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 niewykorzystane środki na zobowiązania i środki na płatności w ramach Instrumentu zostają automatycznie przeniesione i można, odpowiednio, zaciągać na nie zobowiązania i je wykorzystać do dnia 31 grudnia w kolejnym roku budżetowym. Przeniesione kwoty wykorzystuje się w kolejnym roku budżetowym w pierwszej kolejności.
2. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o środkach na zobowiązania przeniesionych zgodnie z art. 12 ust. 6 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 15 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 dotyczącym ponownego udostępnienia środków, środki na zobowiązania odpowiadające kwocie umorzeń dokonanych w wyniku całkowitego lub częściowego niezrealizowania działania w ramach Instrumentu są ponownie udostępniane na rzecz pierwotnej linii budżetowej.
4. Na zasadzie odstępstwa od art. 209 ust. 3 akapity pierwszy, drugi i czwarty rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 wszelkie dochody i spłaty z instrumentów finansowych ustanowionych na mocy niniejszego rozporządzenia stanowią wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 na rzecz Instrumentu lub programu będącego jego następcą.
5. Na zasadzie odstępstwa od art. 213 ust. 4 lit. a) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 wszelkie nadwyżki rezerw na Gwarancję dla Ukrainy stanowią wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 na rzecz Instrumentu lub programu będącego jego następcą.
6. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozbić na okres kilku lat na roczne raty zgodnie z art. 112 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.

Do tych wieloletnich działań, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, nie stosuje się art. 114 ust. 2 akapit trzeci rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.

Artykuł 13

Finansowanie wyjątkowe

1. W należycie uzasadnionych wyjątkowych okolicznościach, w szczególności gdy znaczne pogorszenie sytuacji wojennej uniemożliwia Ukrainie spełnienie warunków związanych z formami wsparcia przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu, można zapewnić Ukrainie finansowanie wyjątkowe w ramach Instrumentu na potrzeby utrzymania jej stabilności makrofinansowej i wspierania działań na rzecz osiągnięcia celów, o których mowa w art. 3. Finansowanie wyjątkowe ustaje, gdy tylko spełnienie warunków staje się ponownie możliwe.
2. Do celów ust. 1, w przypadku gdy Komisja stwierdzi, że ze względu na takie należycie uzasadnione wyjątkowe okoliczności Ukraina nie jest w stanie spełnić warunków związanych z formami wsparcia przewidzianymi w niniejszym

rozporządzeniu, Komisja może przedłożyć Radzie wniosek dotyczący decyzji wykonawczej zapewniającej Ukrainie finansowanie wyjątkowe w ramach Instrumentu.

3. Finansowanie wyjątkowe podlega w każdym przypadku warunkowi wstępnemu, o którym mowa w art. 5, i jest pokrywane z zasobów, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. a) i art. 6 ust. 2.

ROZDZIAŁ III

Filar I: Plan Ukrainy

Artykuł 14

Związek Planu Ukrainy z filarami Instrumentu

1. Plan Ukrainy („Plan”) zapewnia nadrzędne ramy dla osiągnięcia celów określonych w art. 3.
2. Plan Ukrainy stanowi podstawę wsparcia udzielanego w ramach filaru I Instrumentu, jak określono w art. 1 ust. 2 lit. a) i o którym mowa w niniejszym rozdziale. Będzie on również służył jako punkt odniesienia dla wsparcia udzielanego w ramach filarów II i III Instrumentu, o których mowa w rozdziałach IV i V.

Artykuł 15

Zasady finansowania w ramach Planu Ukrainy

1. Plan Ukrainy określa program reform i inwestycji dla Ukrainy, zintegrowany z ramami polityki gospodarczej i fiskalnej, zmierzający do osiągnięcia celów ogólnych i szczegółowych, o których mowa w art. 3. Plan obejmuje środki służące wdrożeniu reform i inwestycji publicznych w ramach kompleksowego i spójnego pakietu, który może również obejmować programy publiczne mające na celu zachęcenie do inwestycji prywatnych.
2. Instrument zapewnia finansowanie w ramach niniejszego rozdziału po spełnieniu w zadowalającym stopniu warunków wynikających z Planu, w formie etapów jakościowych lub ilościowych. Warunki te odzwierciedlają poszczególne cele Instrumentu, określone w art. 3, i obejmują warunki związane z podstawowymi wymogami, takimi jak utrzymanie stabilności gospodarczej i finansowej, nadzór budżetowy i zarządzanie finansami publicznymi, a także warunki związane z wdrażaniem reform i inwestycji określonych w Planie.
3. Warunki, o których mowa w ust. 2, odzwierciedlają kwoty określone w art. 6 ust. 1 lit. a) i ust. 2 oraz odpowiednie wkłady na podstawie ust. 4 tego artykułu.
4. Środki rozpoczęte w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. są kwalifikowalne, pod warunkiem że spełniają wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu.
5. Plan Ukrainy musi być spójny z priorytetami reform określonymi w kontekście ścieżki akcesyjnej Ukrainy, jak przedstawiono w opinii Komisji i sprawozdaniu z analizy, oraz spójny z układem o stowarzyszeniu, w tym z pogłębioną i kompleksową umową o wolnym handlu. Musi on również być spójny z ustalonym na szczeblu krajowym wkładem Ukrainy w ramach porozumienia paryskiego oraz, jeśli jest on dostępny, z krajowym planem w dziedzinie energii i klimatu.

6. Plan Ukrainy musi być zgodny z ogólnymi zasadami określonymi w art. 4.

Artykuł 16
Treść Planu Ukrainy

1. Aby otrzymać wsparcie w ramach Instrumentu, Ukraina przedkłada Komisji Plan Ukrainy.
2. Plan Ukrainy zawiera w szczególności następujące elementy, które muszą być należycie uzasadnione i poparte dowodami:
 - a) środki stanowiące spójną, kompleksową i odpowiednio wyważoną odpowiedź na cele określone w art. 3, w tym reformy strukturalne i środki wspierające konwergencję z Unią, a także środki, o których mowa w art. 15 ust. 2, tak aby Plan jako całość podnosił stopę wzrostu ukraińskiej gospodarki;
 - b) wyjaśnienie spójności Planu z zasadami, planami i programami, o których mowa w art. 15 ust. 5;
 - c) w przypadku reform i inwestycji – orientacyjny harmonogram oraz przewidywane etapy jakościowe i ilościowe, które mają zostać wdrożone do dnia 31 grudnia 2027 r.;
 - d) ustalenia dotyczące skutecznego monitorowania, sprawozdawczości i oceny Planu Ukrainy przez Ukrainę, w tym proponowane etapy jakościowe i ilościowe oraz powiązane wskaźniki;
 - e) wyjaśnienie, w jaki sposób Plan odpowiada potrzebom odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji wynikającym z wojny w regionach i gminach Ukrainy, a tym samym wzmacnia ich rozwój gospodarczy, społeczny, środowiskowy i terytorialny, wspiera reformę decentralizacji w całej Ukrainie i konwergencję z normami Unii; wyjaśnienie metod i procesów stosowanych przy wyborze i wdrażaniu projektów oraz mechanizmów angażowania władz szczebla niższego niż krajowy, w szczególności gmin, w podejmowanie decyzji dotyczących wykorzystania wsparcia w procesie rekonstrukcji na szczeblu lokalnym; wyjaśnienie metod stosowanych do śledzenia powiązanych wydatków oraz wyjaśnienie, w jaki sposób Plan zapewnia, by projekty rekonstrukcji wybrane i wdrożone przez takie władze szczebla niższego niż krajowy stanowiły odpowiednio znaczną część wsparcia;
 - f) w odniesieniu do przygotowania i, w miarę dostępności, wdrażania Planu Ukrainy – podsumowanie procesu konsultacji, przeprowadzonego zgodnie z krajowymi ramami prawnymi, z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, oraz sposób, w jaki wkład zainteresowanych stron odzwierciedlono w Planie Ukrainy;
 - g) wyjaśnienie zakresu, w jakim środki przewidziane w Planie mają przyczynić się do osiągnięcia celów środowiskowych i klimatycznych;
 - h) wyjaśnienie ukraińskiego systemu skutecznego zapobiegania nieprawidłowościom, korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów, a także wykrywania i eliminowania tych zjawisk podczas wykorzystywania funduszy w ramach Instrumentu oraz ustalenia mające na celu unikanie podwójnego finansowania w ramach Instrumentu i innych programów unijnych lub podwójnego finansowania przez darczyńców;

- i) wszelkie inne istotne informacje.
- 3. Plan Ukrainy opiera się na wynikach i zawiera wskaźniki służące do oceny postępów w osiągnięciu celów ogólnych i szczegółowych, o których mowa w art. 3.

Artykuł 17

Przygotowanie i przedłożenie Planu Ukrainy

- 1. Plan Ukrainy przygotowuje Ukraina. Ukraina dąży do przedłożenia Planu Komisji w ciągu dwóch miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Ukraina może przedłożyć Komisji projekt Planu.
- 2. Przygotowując Plan zgodnie z art. 16, Ukraina bierze pod uwagę w szczególności sytuację na obszarach regionalnych, lokalnych i miejskich Ukrainy, uwzględniając ich szczególne potrzeby w zakresie odbudowy i rekonstrukcji, reform, modernizacji i decentralizacji.
- 3. Przygotowanie i wdrożenie Planu Ukrainy odbywa się w porozumieniu z władzami regionalnymi, lokalnymi, miejskimi i innymi organami publicznymi, zgodnie z zasadą wielopoziomowego sprawowania rządów i z uwzględnieniem podejścia oddolnego.

Artykuł 18

Ocena Planu Ukrainy przez Komisję

- 1. Komisja bez zbędnej zwłoki ocenia zasadność, kompleksowość i stosowność Planu Ukrainy lub, w odpowiednich przypadkach, zmiany tego Planu, o której mowa w art. 20, oraz przedstawia wniosek dotyczący decyzji wykonawczej Rady zgodnie z art. 19 ust. 1. Przeprowadzając tę ocenę, Komisja działa w ścisłej współpracy z Ukrainą i może zgłaszać uwagi lub zwracać się o dodatkowe informacje.
- 2. Oceniając Plan Ukrainy i określając kwotę, która ma zostać przydzielona Ukrainie, Komisja bierze pod uwagę odpowiednie dostępne informacje analityczne dotyczące Ukrainy, uzasadnienie i elementy przedstawione przez Ukrainę, o których mowa w art. 16 ust. 2, a także wszelkie inne istotne informacje, takie jak w szczególności informacje wymienione w art. 15 ust. 5.
- 3. W swojej ocenie Komisja bierze pod uwagę następujące kryteria:
 - a) czy Plan stanowi spójną, kompleksową i odpowiednio wyważoną odpowiedź na cele określone w art. 3, w tym przewiduje reformy strukturalne i środki wspierające konwergencję z Unią, tak aby jako całość podnosił stopę wzrostu ukraińskiej gospodarki;
 - b) czy Plan odpowiada potrzebom odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji wynikającym z wojny w regionach i gminach Ukrainy, a tym samym wzmacnia ich rozwój gospodarczy, społeczny, środowiskowy i terytorialny, wspiera reformę decentralizacji w całej Ukrainie i konwergencję z normami Unii; czy metody i procesy stosowane przy wyborze i wdrażaniu projektów oraz mechanizmy angażowania władz szczebla niższego niż krajowy, w szczególności gmin, w podejmowanie decyzji dotyczących wykorzystania wsparcia w procesie rekonstrukcji na szczeblu lokalnym są odpowiednie; czy metody stosowane do śledzenia powiązanych wydatków na projekty rekonstrukcji wybrane i wdrożone przez takie władze szczebla niższego niż

krajowy są odpowiednie i czy takie projekty stanowią odpowiednio znaczną część wsparcia;

- c) czy można spodziewać się, że ustalenia zaproponowane przez Ukrainę zapewnią skuteczne monitorowanie i sprawozdawczość w zakresie Planu Ukrainy oraz jego skuteczne wdrażanie, w tym przewidywany harmonogram, etapy jakościowe i ilościowe oraz powiązane wskaźniki;
 - d) czy można spodziewać się, że ustalenia zaproponowane przez Ukrainę będą skutecznie zapobiegać nieprawidłowościom, nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów, wykrywać i eliminować te zjawiska podczas korzystania ze środków udostępnionych w ramach Instrumentu, a także czy można oczekiwać, że pozwolą na uniknięcie podwójnego finansowania w ramach Instrumentu i innych programów unijnych, a także podwójnego finansowania przez innych darczyńców.
4. Do celów oceny Planu Ukrainy przedłożonego przez Ukrainę Komisja może korzystać z pomocy ekspertów.

Artykuł 19

Decyzja wykonawcza Rady

1. W przypadku pozytywnej oceny Rada na wniosek Komisji zatwierdza w drodze decyzji wykonawczej ocenę Planu Ukrainy przedłożonego przez Ukrainę zgodnie z art. 17 ust. 1 lub, w stosownych przypadkach, jego zmiany przedłożonej zgodnie z art. 20 ust. 1 lub 2.
2. Wniosek Komisji dotyczący decyzji wykonawczej Rady określa – w odniesieniu do części, która ma być finansowana w ramach Instrumentu – reformy i inwestycje do zrealizowania przez Ukrainę, warunki wynikające z Planu opisanego w art. 15 ust. 2, w tym orientacyjny harmonogram, oraz kwoty, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. a) i ust. 2, a także odpowiednie wkłady na podstawie ust. 4 tego artykułu.
3. We wniosku Komisji, o którym mowa w ust. 2, określa się również:
 - a) orientacyjne bezzwrotne wsparcie finansowe i orientacyjną kwotę wsparcia w formie pożyczki do wypłacenia w ratach, podzielonych zgodnie z art. 15 ust. 2, po osiągnięciu przez Ukrainę zadowalającego stopnia realizacji odpowiednich etapów jakościowych i ilościowych określonych w związku z wdrożeniem Planu Ukrainy;
 - b) bezzwrotne wsparcie finansowe oraz kwotę wsparcia w formie pożyczki do wypłacenia w postaci płatności zaliczkowej zgodnie z art. 23;
 - c) termin, który nie powinien przypadać później niż dnia 31 grudnia 2027 r., przed upływem którego muszą zostać ukończone końcowe etapy jakościowe i ilościowe zarówno dla projektów inwestycyjnych, jak i reform;
 - d) ustalenia dotyczące monitorowania i wdrażania Planu Ukrainy, w tym – w stosownych przypadkach – środki niezbędne do zapewnienia zgodności z art. 33;
 - e) wskaźniki oceny postępów w osiąganiu celów ogólnych i szczegółowych, o których mowa w art. 3;
 - f) ustalenia dotyczące sposobu zapewnienia Komisji pełnego dostępu do odpowiednich danych bazowych.

Artykuł 20

Zmiany Planu Ukrainy

1. Jeżeli z powodu obiektywnych okoliczności Plan Ukrainy, w tym odpowiednie etapy jakościowe i ilościowe, nie jest już, częściowo lub całkowicie, możliwy do osiągnięcia przez Ukrainę, może ona zaproponować zmieniony Plan Ukrainy. W takim przypadku Ukraina może zwrócić się do Komisji z uzasadnionym wnioskiem o przedstawienie wniosku dotyczącego zmiany całości lub części decyzji wykonawczej Rady, o której mowa w art. 19 ust. 1.
2. Komisja może, w porozumieniu z Ukrainą, złożyć wniosek dotyczący zmiany decyzji wykonawczej Rady, o której mowa w art. 19 ust. 1, w szczególności aby uwzględnić zmianę dostępnych kwot, zwłaszcza z powodu dodatkowych wkładów państw członkowskich lub z innych źródeł, o których to wkładach mowa w art. 6 ust. 4.
3. W przypadku gdy Komisja uzna, że powody przedstawione przez Ukrainę uzasadniają zmianę Planu Ukrainy, Komisja ocenia zmieniony Plan Ukrainy zgodnie z art. 18 i bez zbędnej zwłoki przedstawia wniosek dotyczący zmiany decyzji wykonawczej Rady, o której mowa w art. 19 ust. 1.

Artykuł 21

Umowa pożyczki, operacje zaciągania i udzielania pożyczek

1. W celu sfinansowania wsparcia w ramach Instrumentu w formie pożyczek Komisja jest upoważniona, w imieniu Unii, do pożyczania niezbędnych środków na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych zgodnie z art. 220a rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
2. Po przyjęciu decyzji wykonawczej Rady, o której mowa w art. 19 ust. 1, Komisja zawiera umowę pożyczki z Ukrainą w odniesieniu do kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2. Umowa pożyczki określa okres dostępności pożyczki i szczegółowe warunki wsparcia w ramach Instrumentu w formie pożyczek, w tym w odniesieniu do systemów kontroli wewnętrznej, o których mowa w art. 9 ust. 4 lit. a) i c). Maksymalny okres trwania pożyczek wynosi 35 lat. Oprócz elementów określonych w art. 220 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 umowa pożyczki zawiera kwotę płatności zaliczkowych i zasady rozliczania płatności zaliczkowych.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 31 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia (UE) 2021/947 pomoc finansowa udzielona Ukrainie w formie pożyczek w ramach Instrumentu nie może być wspierana z gwarancji na działania zewnętrzne.
4. Nie tworzy się rezerw na pożyczki udzielane na podstawie niniejszego rozporządzenia i – w drodze odstępstwa od art. 211 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 – nie określa się wskaźnika zasilenia rezerw jako odsetka kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 22

Dotacja na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 220 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 Unia może ponosić koszty finansowania, koszty zarządzania płynnością oraz koszty obsługi ogólnych kosztów administracyjnych związanych z zaciąganiem i udzielaniem pożyczek („dotacja na pokrycie kosztów finansowania

zewnątrznego”), z wyjątkiem kosztów związanych z przedterminową spłatą pożyczki. Dotacja na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego jest uwzględniona w rozdziale V i obejmuje okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2027 r.

2. Ukraina może co roku zwracać się o udzielenie dotacji na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego, o której mowa w ust. 1. Komisja może udzielić dotacji na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego w kwocie nieprzekraczającej limitów środków udostępnionych w budżecie rocznym.

Artykuł 23

Płatności zaliczkowe

1. Ukraina może – wraz z przedłożeniem Planu Ukrainy – zwrócić się o płatność zaliczkową w wysokości do 7 % bezzwrotnego wsparcia finansowego i pożyczki, które mają zostać przydzielone na podstawie rozdziału III.
2. W odniesieniu do bezzwrotnego wsparcia finansowego Komisja może wykonać płatność zaliczkową po przyjęciu Planu, o którym mowa w art. 19, i wejściu w życie umowy w sprawie finansowania, o której mowa w art. 10, z zastrzeżeniem dostępnego finansowania i spełnienia warunku wstępnego, o którym mowa w art. 5.
3. W odniesieniu do wsparcia w formie pożyczki Komisja może wykonać płatność zaliczkową po zatwierdzeniu Planu, o którym mowa w art. 19, i po wejściu w życie umowy pożyczki, o której mowa w art. 21. Płatności wykonuje się z zastrzeżeniem dostępnego finansowania na rynkach kapitałowych, o którym mowa w art. 21 ust. 1, oraz spełnienia warunku wstępnego określonego w art. 5.
4. Komisja podejmuje decyzję w sprawie harmonogramu wypłaty płatności zaliczkowej, która może zostać wypłacona w jednej lub kilku transzach.

Artykuł 24

Wyjątkowe finansowanie pomostowe

1. Bez uszczerbku dla art. 23, jeżeli umowa ramowa, o której mowa w art. 9, nie zostanie podpisana lub Plan Ukrainy, o którym mowa w rozdziale III, nie zostanie przyjęty do dnia 31 grudnia 2023 r., Komisja może podjąć decyzję o udzieleniu Ukrainie ograniczonego, wyjątkowego wsparcia na okres do trzech miesięcy po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia albo po dniu 1 stycznia 2024 r., w zależności od tego, co nastąpi później, z zastrzeżeniem osiągnięcia zadowalających postępów w przygotowaniu Planu Ukrainy, w celu wsparcia stabilności makrofinansowej tego kraju, z zastrzeżeniem warunków, które zostaną uzgodnione w protokole ustaleń między Komisją a Ukrainą, przestrzegania warunku wstępnego, o którym mowa w art. 5, zgodności z art. 6 oraz dostępności finansowania.
2. Kwota takiego wsparcia nie przekracza 1 500 000 000 EUR miesięcznie. Komisja zawiera z Ukrainą umowę w sprawie finansowania lub umowę pożyczki, które są zgodne, odpowiednio, z art. 10 i 21.

Artykuł 25

Zasady dotyczące płatności, wstrzymywania i zmniejszania bezzwrotnego wsparcia finansowego i pożyczek

1. Płatności bezzwrotnego wsparcia finansowego i pożyczki na rzecz Ukrainy na mocy niniejszego artykułu dokonuje się zgodnie ze środkami budżetowymi i z zastrzeżeniem dostępnych środków finansowych. Płatności uiszcza się w ratach. Rata może być wypłacona w jednej bądź kilku transzach.
2. Co kwartał Ukraina składa należycie uzasadniony wniosek o płatność bezzwrotnego wsparcia finansowego i pożyczki, a Komisja wypłaca odpowiednie bezzwrotne wsparcie finansowe i pożyczkę na podstawie oceny opisanej w ust. 3.
3. Komisja bez zbędnej zwłoki ocenia, czy Ukraina osiągnęła zadowalający stopień realizacji etapów jakościowych i ilościowych określonych w decyzji wykonawczej Rady, o której mowa w art. 19 ust. 1. Zadowalający stopień realizacji etapów jakościowych i ilościowych opiera się na założeniu, że Ukraina nie wycofała środków związanych z etapami, w odniesieniu do których osiągnęła uprzednio zadowalający stopień realizacji. Komisję mogą wspomagać eksperci.
4. W przypadku gdy Komisja pozytywnie oceni realizację etapów jakościowych i ilościowych jako zadowalającą, przyjmuje bez zbędnej zwłoki decyzję zezwalającą na wypłatę odpowiadającą takim etapom części bezzwrotnego wsparcia finansowego i pożyczki.
5. W przypadku gdy Komisja negatywnie oceni realizację etapów jakościowych i ilościowych według orientacyjnego harmonogramu, odpowiadająca takim etapom wypłata bezzwrotnego wsparcia finansowego i pożyczki zostaje wstrzymana. Wstrzymaną płatność wypłaca się dopiero wtedy, gdy Ukraina należycie uzasadni, w kolejnym wniosku o płatność, że powzięła niezbędne środki, aby zapewnić zadowalający stopień realizacji etapów jakościowych i ilościowych.
6. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że w ciągu dwunastu miesięcy od pierwotnej negatywnej oceny, o której mowa w ust. 5, Ukraina nie powzięła niezbędnych środków, Komisja obniża kwotę bezzwrotnego wsparcia finansowego i pożyczki proporcjonalnie do części odpowiadającej odnośnym etapom jakościowym i ilościowym. Ukraina może przedstawić swoje uwagi w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania wniosków Komisji.
7. Komisja może zmniejszyć kwotę bezzwrotnego wsparcia finansowego, w tym przez potrącenie zgodnie z art. 102 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, lub kwotę pożyczki, która ma zostać wypłacona Ukrainie, o czym mowa w ust. 4, w przypadku stwierdzonych przypadków lub poważnych obaw, jeśli chodzi o nieprawidłowości, nadużycia finansowe, korupcję i konflikty interesów mające wpływ na interesy finansowe Unii, które to zjawiska nie zostały wyeliminowane przez Ukrainę, lub poważnego naruszenia zobowiązania wynikającego z takich umów, w tym na podstawie sprawozdań Rady Audytowej, o której mowa w art. 34, lub na podstawie informacji dostarczonych przez OLAF.
8. Na zasadzie odstępstwa od art. 116 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 termin płatności, o którym mowa w art. 116 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, rozpoczyna bieg od dnia przekazania Ukrainie decyzji zatwierdzającej wypłatę środków zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu.

9. Artykuł 116 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 nie ma zastosowania do płatności wykonywanych na podstawie niniejszego artykułu i art. 23 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 26

Przejrzystość w odniesieniu do osób i podmiotów otrzymujących środki na wdrożenie Planu

1. Ukraina publikuje dane osób i podmiotów otrzymujących finansowanie w kwotach przekraczających równowartość 500 000 EUR na potrzeby przeprowadzenia reform i inwestycji określonych w Planie Ukrainy, o którym mowa w niniejszym rozdziale. Ukraina aktualizuje te dane dwa razy w roku, w czerwcu i grudniu.
2. W przypadku osób i podmiotów, o których mowa w ust. 1, następujące informacje publikuje się z należyтым uwzględnieniem wymogów dotyczących poufności i bezpieczeństwa, w szczególności ochrony danych osobowych:
 - a) w przypadku osoby prawnej – pełną nazwę prawną odbiorcy i numer identyfikacyjny VAT lub numer identyfikacji podatkowej, jeśli je posiada, lub inny niepowtarzalny identyfikator krajowy;
 - b) w przypadku osoby fizycznej – imię i nazwisko odbiorcy;
 - c) kwotę otrzymaną przez odbiorcę, a także reformy i inwestycje przewidziane w Planie Ukrainy, do których realizacji przyczynia się ta kwota.
3. Informacji, o których mowa w ust. 2, nie publikuje się w przypadku, gdy ich ujawnienie zagraża prawom i wolnościom zainteresowanych osób lub podmiotów lub poważnie szkodzi interesom handlowym odbiorców.
4. Ukraina przekazuje Komisji drogą elektroniczną co najmniej raz w roku dane dotyczące osób i podmiotów, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem danych, o których mowa w ust. 3, w formacie określonym w umowie ramowej, o czym mowa w art. 9 ust. 4 lit. i).

ROZDZIAŁ IV

Filar II: Ramy inwestycyjne dla Ukrainy

Artykuł 27

Zakres stosowania i struktura

1. Na podstawie ram inwestycyjnych dla Ukrainy Komisja zapewnia Ukrainie wsparcie unijne w formie gwarancji budżetowej, instrumentów finansowych lub działań łączonych.
2. We wdrażaniu ram inwestycyjnych dla Ukrainy Komisję wspiera rada operacyjna. Komisja proponuje regulamin wewnętrzny rady operacyjnej.
3. Rada operacyjna ram inwestycyjnych dla Ukrainy składa się z przedstawicieli Komisji, poszczególnych państw członkowskich i przedstawicieli Ukrainy. Partnerzy wdrażający Gwarancję dla Ukrainy i instrumenty finansowe wspierane przez ramy inwestycyjne dla Ukrainy mogą otrzymać status obserwatora. Komisja przewodniczy radzie operacyjnej.

4. Rada operacyjna doradza Komisji w wyborze metod wsparcia, projektowaniu produktów finansowych, które mają zostać wdrożone, oraz w zakresie sektorów niekwalifikujących się. Formułuje opinie na temat wykorzystania wsparcia unijnego w ramach Gwarancji dla Ukrainy, instrumentów finansowych i działań łączonych.
5. Komisja zapewnia, aby wsparcie unijne udzielane na podstawie ram inwestycyjnych dla Ukrainy było spójne z Planem Ukrainy i przyczyniało się do jego realizacji oraz uzupełniało wsparcie Unii dla Ukrainy uzgodnione w ramach innych programów i instrumentów Unii.
6. Do celów art. 209 ust. 2 lit. d) i h) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 wymóg dotyczący ocen *ex ante* instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych zostaje spełniony w przypadku pozytywnego wyniku przeprowadzonych przez Komisję ocen Planu Ukrainy, o których mowa w art. 19 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.
7. Wsparcie na podstawie ram inwestycyjnych dla Ukrainy służy w szczególności wdrażaniu Planu Ukrainy, o którym mowa w rozdziale III, uzupełniając jednocześnie źródła finansowania ustanowione w niniejszym rozporządzeniu.
8. Komisja składa sprawozdanie z wdrożenia wsparcia na podstawie ram inwestycyjnych dla Ukrainy zgodnie z art. 41 ust. 4 i 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. W tym celu każdy partner Gwarancji dla Ukrainy i każdy podmiot, któremu powierzono wdrażanie instrumentów finansowych, przekazuje corocznie informacje niezbędne Komisji do wypełnienia tych obowiązków sprawozdawczych.

Artykuł 28

Dodatkowe wkłady na rzecz Gwarancji dla Ukrainy i instrumentów finansowych

1. Państwa członkowskie, państwa trzecie i strony trzecie mogą wносить wkład do Gwarancji dla Ukrainy oraz do instrumentów finansowych ustanowionych na podstawie ram inwestycyjnych dla Ukrainy. Wkłady na rzecz Gwarancji dla Ukrainy wnosi się zgodnie z art. 218 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
2. Wkłady na rzecz Gwarancji dla Ukrainy podwyższają kwotę Gwarancji dla Ukrainy, nie prowadząc do powstania dodatkowych zobowiązań warunkowych Unii.
3. W odniesieniu do wszystkich wkładów, o których mowa w ust. 1, między Komisją, działającą w imieniu Unii, a podmiotem wnoszącym wkład zawierana jest umowa o przyznanie wkładu. Zawiera ona w szczególności postanowienia dotyczące warunków płatności.

Artykuł 29

Wdrożenie Gwarancji dla Ukrainy i instrumentów finansowych

1. Gwarancję dla Ukrainy i instrumenty finansowe wspierane na podstawie ram inwestycyjnych dla Ukrainy wdraża się za pomocą zarządzania pośredniego zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
2. Kwalifikującymi się partnerami do celów Gwarancji dla Ukrainy i kwalifikującymi się podmiotami, którym powierza się zadania na potrzeby instrumentów finansowych, są podmioty wskazane w art. 208 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, w tym podmioty z państw trzecich wnoszące wkład na rzecz Gwarancji dla Ukrainy zgodnie z art. 28 niniejszego rozporządzenia. Ponadto, na zasadzie odstępstwa od art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, do

celów Gwarancji dla Ukrainy kwalifikują się podmioty prawa prywatnego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, które wniosły wkład na rzecz Gwarancji dla Ukrainy zgodnie z art. 28 niniejszego rozporządzenia i które zapewniają odpowiednie zabezpieczenie swoich zdolności finansowych i operacyjnych.

3. Komisja zapewnia skuteczne, wydajne i sprawiedliwe wykorzystanie dostępnych zasobów przez kwalifikujących się partnerów oraz, w stosownych przypadkach, kwalifikujące się podmioty, którym powierza się zadania, stosując podejście inkluzywne, przy jednoczesnym propagowaniu współpracy między nimi i należytem uwzględnieniu ich zdolności, wartości dodanej, doświadczenia i zdolności do podejmowania ryzyka.
4. Komisja zapewnia sprawiedliwe traktowanie wszystkich kwalifikujących się partnerów i wszystkich kwalifikujących się podmiotów, którym powierza się zadania, oraz zapewnia, aby unikano konfliktów interesów przez cały okres wdrażania ram Inwestycyjnych dla Ukrainy. W celu zapewnienia komplementarności Komisja może zwrócić się do kwalifikujących się partnerów o dostarczenie stosownych informacji do celów Gwarancji dla Ukrainy lub zwrócić się do kwalifikujących się podmiotów, którym powierza się zadania na potrzeby instrumentów finansowych, o udzielenie informacji na temat ich operacji nieobjętych wsparciem UE.

Artykuł 30

Gwarancja dla Ukrainy

1. Ustanawia się Gwarancję dla Ukrainy w wysokości 8 914 000 000 EUR w cenach bieżących, w celu zagwarantowania operacji wspierających cele Instrumentu. Gwarancja dla Ukrainy jest niezależna i autonomiczna w stosunku do gwarancji na działania zewnętrzne ustanowionej rozporządzeniem (UE) 2021/947 i udziela się ją jako nieodwołalną, bezwarunkową gwarancję na żądanie zgodnie z art. 219 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
2. Z Gwarancji dla Ukrainy korzysta się w celu pokrycia ryzyka z tytułu następujących rodzajów operacji:
 - a) pożyczek, w tym pożyczek w walucie krajowej;
 - b) gwarancji;
 - c) kontrgwarancji;
 - d) instrumentów rynku kapitałowego;
 - e) wszelkich innych form finansowania lub wsparcia jakości kredytowej, ubezpieczeń oraz udziałów kapitałowych lub quasi-kapitałowych.
3. W imieniu Unii do dnia 31 grudnia 2027 r. Komisja zawiera z kwalifikującymi się partnerami umowy w sprawie Gwarancji dla Ukrainy. Gwarancji dla Ukrainy można udzielać stopniowo.

W sprawozdaniach, o których mowa w art. 27 ust. 8, Komisja przedstawia informacje na temat podpisania każdej umowy w sprawie Gwarancji dla Ukrainy. Umowy udostępnia się Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, na żądanie, z uwzględnieniem ochrony informacji poufnych i szczególnie chronionych informacji handlowych.

4. Umowy w sprawie Gwarancji dla Ukrainy zawierają w szczególności:

- a) szczegółowe zasady dotyczące zakresu, szacowanych rocznych inwestycji, wymogów, kwalifikowalności i procedur;
 - b) szczegółowe zasady udzielania Gwarancji dla Ukrainy, w tym uzgodnienia dotyczące objęcia gwarancją i zdefiniowane w niej limity dla portfeli i projektów poszczególnych rodzajów instrumentów, a także analizy ryzyka w odniesieniu do projektów i portfeli projektów, w tym na poziomach sektorowym, regionalnym i krajowym;
 - c) odniesienie do celów Instrumentu, oszacowanie potrzeb i wskazanie oczekiwanych rezultatów;
 - d) wynagrodzenie z tytułu Gwarancji dla Ukrainy, które ustala się na warunkach preferencyjnych odzwierciedlających szczególną sytuację zdewastowanej wojną Ukrainy, przy jednoczesnym uwzględnieniu odpowiednich profili ryzyka programów inwestycyjnych, aby zapewnić równe szanse;
 - e) wymagania dotyczące korzystania z Gwarancji dla Ukrainy, w tym warunki płatności, takie jak konkretne ramy czasowe, odsetki należne z tytułu wymagalnych kwot, wydatki i koszty odzyskiwania środków, a także ewentualne niezbędne ustalenia dotyczące płynności;
 - f) procedury dotyczące roszczeń, między innymi zdarzenia inicjujące i okresy oczekiwania, oraz procedury dotyczące dochodzenia roszczeń;
 - g) zobowiązania dotyczące monitorowania, sprawozdawczości, przejrzystości i oceny;
 - h) jasne i dostępne procedury rozpatrywania skarg osób trzecich, które mogły zostać poszkodowane wskutek wdrażania projektów objętych wsparciem w ramach Gwarancji dla Ukrainy.
5. Komisja może wykorzystać do 30 % kwoty, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, aby zwiększyć kwoty gwarancji udzielonej za pośrednictwem umów gwarancji na działania zewnętrzne zawartych na podstawie art. 38 rozporządzenia (UE) 2021/947, z zastrzeżeniem następujących warunków:
- a) do celów niniejszego ustępu Gwarancję dla Ukrainy wdraża się w drodze zmiany lub aneksu do umów zawartych na podstawie art. 38 rozporządzenia (UE) 2021/947 z kwalifikującymi się partnerami (kontrahentami) wybranymi zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) 2021/947, zwiększając kwotę gwarancji objętych tymi umowami, które mają zostać podpisane w ciągu czterech miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia;
 - b) kwalifikujący się partnerzy korzystają z Gwarancji dla Ukrainy na mocy niniejszego ustępu wyłącznie w celu wsparcia realizacji operacji w Ukrainie, a do objęcia Gwarancją dla Ukrainy na mocy niniejszego ustępu kwalifikują się wyłącznie uruchomienia gwarancji z tytułu operacji w Ukrainie;
 - c) na zasadzie odstępstwa od art. 36 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2021/947 operacje objęte Gwarancją dla Ukrainy na mocy niniejszego ustępu stanowią odrębny portfel Gwarancji dla Ukrainy i nie są uwzględniane do celów obliczania 65 % pokrycia, o którym mowa w art. 36 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/947;
 - d) podział ryzyka w oddzielnym portfelu Gwarancji dla Ukrainy zapewnia zgodność interesów między Komisją a kwalifikującym się partnerem, zgodnie

z art. 209 ust. 2 lit. e) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, i partner ten wnosi wkład z własnych zasobów do tego portfela zgodnie z art. 219 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046;

- e) partnerzy ustanawiają oddzielny system rachunkowości i sprawozdawczości w odniesieniu do wdrażania Gwarancji dla Ukrainy na mocy niniejszego ustępu;
 - f) art. 31 ma zastosowanie do tworzenia rezerw na rzecz Gwarancji dla Ukrainy na mocy niniejszego ustępu. Rezerwy będą wykorzystywane wyłącznie na pokrycie strat z tytułu Gwarancji dla Ukrainy. Rezerw ustanowionych na mocy art. 31 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/947 nie wykorzystuje się do pokrycia operacji w ramach Gwarancji dla Ukrainy.
6. Kwalifikujący się partner zatwierdza operacje w zakresie finansowania i inwestycji zgodnie z własnymi zasadami i procedurami oraz zgodnie z umową w sprawie Gwarancji dla Ukrainy.
7. Maksymalny okres, w którym kwalifikujący się partnerzy mogą podpisywać umowy z pośrednikami finansowymi lub odbiorcami końcowymi, wynosi trzy lata od zawarcia odpowiedniej umowy w sprawie Gwarancji dla Ukrainy, z możliwością przedłużenia w przypadku przyznania dodatkowej kwoty gwarancji i zmiany umowy w sprawie gwarancji.
8. Gwarancji dla Ukrainy może obejmować:
- a) w przypadku instrumentów dłużnych – kwotę główną i wszystkie odsetki oraz kwoty należne względem wybranego kwalifikującego się partnera, lecz nieotrzymane przez niego zgodnie z warunkami operacji finansowania w wyniku niewykonania zobowiązania;
 - b) w przypadku inwestycji kapitałowych – środki zainwestowane i związane z nimi koszty finansowania;
 - c) w przypadku innych operacji w zakresie finansowania i inwestycji, o których mowa w ust. 2 – kwoty wykorzystane i związane z nimi koszty finansowania;
 - d) wszystkie stosowne wydatki i koszty odzyskiwania środków związane z niewykonaniem zobowiązania, o ile nie zostały one odliczone od wpływów z odzyskania środków.
9. Do celów rachunkowości Komisji i jej sprawozdawczości w zakresie rodzajów ryzyka objętych Gwarancją dla Ukrainy oraz zgodnie z art. 209 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 kwalifikujący się partnerzy, z którymi zawarto umowę w sprawie Gwarancji dla Ukrainy, co roku przekazują Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu sprawozdania finansowe z operacji w zakresie finansowania i inwestycji objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, skontrolowane przez niezależnego audytora zewnętrznego i zawierające między innymi informacje dotyczące:
- a) oceny ryzyka operacji w zakresie finansowania i inwestycji kwalifikujących się partnerów, w tym informacje dotyczące zobowiązań Unii wycenianych zgodnie z regułami rachunkowości, o których mowa w art. 80 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, i z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości Sektora Publicznego;

- b) pozostałych do uregulowania zobowiązań finansowych Unii wynikających z Gwarancji dla Ukrainy, udzielonych kwalifikującym się partnerom na potrzeby prowadzonych przez nich operacji w zakresie finansowania i inwestycji, w rozbiciu na poszczególne operacje.
10. Warunki określone w art. 219 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 w odniesieniu do wkładów w postaci zasobów własnych mają zastosowanie do każdego kwalifikującego się partnera, któremu przyznano gwarancję budżetową na podstawie ram inwestycyjnych dla Ukrainy na zasadzie portfela.
10. Ramy zarządzania ryzykiem Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju Plus, o których mowa w art. 33 ust. 7 i 8 rozporządzenia (UE) 2021/947, mają zastosowanie do Gwarancji dla Ukrainy. Ogólny profil ryzyka operacji objętych Gwarancją dla Ukrainy może różnić się od ogólnego profilu ryzyka gwarancji na działania zewnętrzne. Komisja zapewnia, aby ryzyko związane z gwarantowanymi operacjami nie przekraczało zdolności budżetu Unii do ponoszenia tego ryzyka, określonej na podstawie dostępnych zasobów budżetowych i wskaźnika zasilenia rezerw, o którym mowa w art. 31 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 31 *Tworzenie rezerw*

1. Wskaźnik zasilenia rezerw dla Gwarancji dla Ukrainy wynosi początkowo 70 %.
- Na zasadzie odstępstwa od art. 211 ust. 2 akapit drugi zdanie drugie rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 rezerwy tworzy się do dnia 31 grudnia 2027 r., są one równe kwocie rezerw odpowiadającej udzielonej gwarancji dla Ukrainy i mogą być tworzone stopniowo, aby odzwierciedlać postępy w wyborze i realizacji operacji w zakresie finansowania i inwestycji wspierających cele Instrumentu.
2. Wskaźnik zasilenia rezerw poddaje się przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 38 w celu zmiany wskaźnika zasilenia rezerw przy zastosowaniu kryteriów określonych w art. 211 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 oraz, w stosownych przypadkach, aby zwiększyć lub zmniejszyć maksymalną kwotę gwarancji, o której mowa w art. 30 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, o maksymalnie 30 %. Komisja może zwiększyć maksymalną kwotę gwarancji tylko w przypadku obniżenia wskaźnika zasilenia rezerw. Bez uszczerbku dla art. 30 ust. 3 Komisja może postanowić, że zwiększona kwota gwarancji będzie dostępna do podpisywania umów w sprawie gwarancji stopniowo w ciągu trzech lat.
4. Na zasadzie odstępstwa od art. 213 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 efektywny wskaźnik zasilenia rezerw nie ma zastosowania do rezerw utworzonych we wspólnym funduszu rezerw na Gwarancję dla Ukrainy.

ROZDZIAŁ V

Filar III: Pomoc akcesyjna i środki wsparcia związane z przystąpieniem do Unii

Artykuł 32

Pomoc akcesyjna i środki wsparcia związane z przystąpieniem do UE

1. Pomoc udzielana na podstawie niniejszego rozdziału wspiera Ukrainę w osiągnięciu celów określonych w art. 3. W szczególności pomoc udzielana na podstawie niniejszego rozdziału ma na celu wspieranie stopniowego dostosowywania się Ukrainy do dorobku prawnego Unii z myślą o przyszłym członkostwie w Unii, przyczyniając się tym samym do wzajemnej stabilności, bezpieczeństwa, pokoju i dobrobytu. Takie wsparcie obejmuje wzmocnienie praworządności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, zwiększenie skuteczności administracji publicznej oraz wspomaganie przejrzystości, reform strukturalnych, polityk sektorowych i dobrych rządów na wszystkich szczeblach. Takie wsparcie powinno również przyczyniać się do wdrożenia Planu.
2. Pomocy na podstawie niniejszego rozdziału udziela się również w celu zwiększenia zdolności zainteresowanych stron, w tym partnerów społecznych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i władz lokalnych.
3. Pomoc udzielana na podstawie niniejszego rozdziału powinna również wspierać środki budowania zaufania i procesy, które promują sprawiedliwość, poszukiwanie prawdy, reparacje, a także gromadzenie dowodów zbrodni popełnionych podczas wojny. Na podstawie niniejszego rozdziału można zapewnić finansowanie inicjatyw i organów, które wnoszą wkład we wspieranie i egzekwowanie międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości w Ukrainie.
4. Pomoc udzielania na podstawie niniejszego rozdziału wspiera tworzenie i wzmacnianie ukraińskich organów odpowiedzialnych za zapewnienie właściwego wykorzystania funduszy i skuteczną walkę z niewłaściwym zarządzaniem środkami publicznymi, w szczególności nadużyciami finansowymi, korupcją, konfliktem interesów i nieprawidłowościami powstałymi w związku z dowolną kwotą wydatkowaną na osiągnięcie celów Instrumentu.
5. Na podstawie niniejszego rozdziału finansuje się funkcjonowanie Rady Audytowej, o której mowa w art. 34.
6. Na podstawie niniejszego rozdziału finansuje się dotację na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego, o której mowa w art. 22.

ROZDZIAŁ VI

Ochrona interesów finansowych Unii

Artykuł 33

Ochrona interesów finansowych Unii

1. Wdrażając Instrument, Komisja i Ukraina wprowadzają wszelkie odpowiednie środki w celu ochrony interesów finansowych Unii, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności i szczególnych warunków, na jakich Instrument będzie funkcjonował, warunku wstępnego określonego w art. 5 ust. 1 oraz warunków określonych w umowie ramowej i szczegółowych umowach w sprawie finansowania lub umowach pożyczki, w szczególności w odniesieniu do zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji, konfliktom interesów i nieprawidłowościom oraz wykrywania i eliminowania tych zjawisk. Ukraina zobowiązuje się do czynienia postępów w zapewnianiu skutecznych i wydajnych systemów zarządzania i kontroli oraz do zadbania o możliwości odzyskania kwot nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych.
2. W umowach, o których mowa w art. 9, 10 i 21, na Ukrainę nakłada się następujące obowiązki:
 - a) regularne sprawdzanie, czy zapewnione finansowanie wykorzystano zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji, konfliktom interesów i nieprawidłowościom oraz wykrywania i eliminowania tych zjawisk;
 - b) stosowanie odpowiednich środków w celu: zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji, konfliktom interesów i nieprawidłowościom mającym wpływ na interesy finansowe Unii oraz wykrywania i eliminowania tych zjawisk; unikania podwójnego finansowania oraz podejmowania działań prawnych w celu odzyskania środków finansowych, które zostały sprzeniewierzone, w tym w odniesieniu do wszelkich środków służących realizacji reform i projektów inwestycyjnych przewidzianych w Planie Ukrainy;
 - c) dołączenie do wniosku o płatność, określonym w rozdziale III, oświadczenia, że środki wykorzystano zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami i zgodnie z ich przeznaczeniem oraz odpowiednio nimi zarządzano, w szczególności zgodnie z ukraińskimi przepisami uzupełnionymi międzynarodowymi standardami w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom, nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów oraz wykrywania i eliminowania tych zjawisk;
 - d) do celów ust. 1 niniejszego artykułu, w szczególności w odniesieniu do kontroli wykorzystania środków w związku z realizacją reform i inwestycji przewidzianych w Planie Ukrainy – zapewnienie gromadzenia i dostępu do odpowiednich danych dotyczących osób i podmiotów otrzymujących finansowanie na realizację środków Planu Ukrainy na podstawie rozdziału III Instrumentu;
 - e) wyraźne upoważnienie Komisji, OLAF-u, Trybunału Obrachunkowego oraz, w stosownych przypadkach, EPPO do wykonywania przysługujących im praw

przewidzianych w art. 129 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, zgodnie z zasadą proporcjonalności.

3. Komisja dąży do udostępnienia Ukrainie zintegrowanego i interoperacyjnego systemu informacji i monitorowania, w tym jednego narzędzia eksploracji danych i punktowej oceny ryzyka na potrzeby uzyskania dostępu do odpowiednich danych i ich analizowania, w tym danych wymienionych w ust. 2 lit. d). Jeżeli taki system jest dostępny, Ukraina wykorzystuje go i wprowadza do niego odpowiednie dane, w tym przy wsparciu, o którym mowa w rozdziale V.
4. Umowy, o których mowa w art. 9, 10 i 21, przewidują również prawo Komisji do proporcjonalnego zmniejszenia wsparcia udzielanego w ramach Instrumentu i odzyskania wszelkich kwot wydatkowanych na osiągnięcie celów Instrumentu lub do żądania przedterminowej spłaty pożyczki w przypadkach nieprawidłowości, nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów mających wpływ na interesy finansowe Unii, które to przypadki nie zostały wyeliminowane przez Ukrainę, lub w przypadkach poważnego naruszenia obowiązku wynikającego z takich umów. Podejmując decyzję w sprawie kwoty odzyskiwanych środków i zmniejszenia wsparcia lub kwoty podlegającej przedterminowej spłacie, Komisja przestrzega zasady proporcjonalności i uwzględnia wagę nieprawidłowości, nadużycia finansowego, korupcji lub konfliktów interesów naruszających interesy finansowe Unii lub też wagę naruszenia obowiązku. Zanim dojdzie do zmniejszenia wsparcia lub zwrócenia się o przedterminową spłatę, Ukraina ma możliwość przedstawienia swoich uwag.
5. Osoby i podmioty wdrażające środki finansowe w ramach Instrumentu niezwłocznie zgłaszają Radzie Audytowej, o której mowa w art. 34, Komisji i OLAF-owi wszelkie podejrzewane lub rzeczywiste przypadki nadużyć finansowych, korupcji, konfliktu interesów i nieprawidłowości mających wpływ na interesy finansowe Unii.

Artykuł 34 *Rada Audytowa*

1. Komisja powołuje Radę Audytową przed złożeniem przez Ukrainę pierwszego wniosku o płatność.
2. Rada Audytowa składa się z niezależnych członków mianowanych przez Komisję. Do udziału w działaniach Rady Audytowej Komisja może zapraszać przedstawicieli państw członkowskich i innych darczyńców.
3. Rada Audytowa sprawuje swoje funkcje z zachowaniem pełnego obiektywizmu i działa zgodnie z najlepszymi obowiązującymi międzynarodowymi praktykami i standardami. Działa bez uszczerbku dla uprawnień Komisji, OLAF-u, Trybunału Obrachunkowego oraz, w stosownych przypadkach, EPPO.
4. Rada Audytowa zapewnia regularny dialog i współpracę z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym.
5. Pełniąc swoje obowiązki, członkowie Rady Audytowej ani jej personel nie zwracają się o instrukcje ani nie przyjmują instrukcji od ukraińskiego rządu ani instytucji, organów, urzędów lub agencji. Silne gwarancje niezależności mają zastosowanie do wyboru personelu, zarządzania i budżetu.
6. Rada Audytowa wspiera Komisję w zwalczaniu niewłaściwego zarządzania finansowaniem unijnym w ramach Instrumentu, w szczególności nadużyć

finansowych, korupcji, konfliktu interesów i nieprawidłowości powstałych w związku z wszelkimi kwotami wydatkowanymi na osiągnięcie celów Instrumentu.

7. W tym celu Rada Audytowa regularnie składa Komisji sprawozdania i bezzwłocznie przekazuje jej wszelkie informacje, które uzyskała lub o których się dowiedziała, na temat wszelkich wykrytych przypadków lub poważnych obaw związanych z niewłaściwym zarządzaniem środkami publicznymi w związku z wszelkimi kwotami wydatkowanymi na osiągnięcie celów Instrumentu.

Ponadto Rada Audytowa przyjmuje zalecenia dla Ukrainy we wszystkich przypadkach, w których zdaniem Rady właściwe organy ukraińskie nie poczyniły niezbędnych kroków, aby zapobiec nadużyciom finansowym, korupcji, konfliktowi interesów i nieprawidłowościom albo wykryć i wyeliminować te zjawiska, gdy te wpłynęły na należyte zarządzanie finansami w odniesieniu do wydatków finansowanych ze środków Instrumentu lub poważnie zagrażają należytemu zarządzaniu finansami w tym zakresie, a także we wszystkich przypadkach, w których stwierdzi niedociągnięcia wpływające na strukturę i funkcjonowanie systemu kontroli wdrożonego przez organy ukraińskie. Ukraina wdraża takie zalecenia lub przedstawia uzasadnienie, dlaczego tego nie zrobiła.

Sprawozdania i informacje Rady Audytowej są również przesyłane do OLAF-u i mogą być udostępniane odpowiednim organom ukraińskim, zwłaszcza w przypadku gdy organy te muszą poczynić kroki, aby zapobiec nadużyciom finansowym, korupcji, konfliktowi interesów i nieprawidłowościom oraz aby wykryć i wyeliminować te zjawiska.

8. Rada Audytowa ma dostęp do informacji, baz danych i rejestrów niezbędnych do wykonywania przez nią swoich zadań. Umowa ramowa, o której mowa w art. 9, określa zasady i szczegóły dotyczące dostępu Rady Audytowej do istotnych informacji oraz przekazywania istotnych informacji Radzie Audytowej przez Ukrainę.
9. Rada Audytowa może pomagać Komisji we wspieraniu Ukrainy w działaniach na rzecz budowania zdolności w dziedzinie zwalczania niewłaściwego zarządzania środkami publicznymi.
10. Funkcjonowanie Rady Audytowej finansuje się na mocy rozdziału V.

ROZDZIAŁ VII

Programy prac, monitorowanie, sprawozdawczość i ocena

Artykuł 35 *Programy prac*

1. Pomocy w ramach Instrumentu udziela się za pośrednictwem programów prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Akty wykonawcze przyjmujące programy prac przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 39.
2. Pomocy na podstawie rozdziału V Instrumentu można również udzielać za pośrednictwem specjalnych programów prac, jeżeli udzielenie tej pomocy nie wymaga zawarcia umów, o których mowa w art. 9 i 10.

Artykuł 36
Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Komisja monitoruje wdrażanie Instrumentu i ocenia osiągnięcie celów określonych w art. 3. Monitorowanie wdrażania jest ukierunkowane i proporcjonalne do działań prowadzonych w ramach Instrumentu.
2. Umowy w sprawie finansowania i umowy pożyczki, o których mowa w art. 10 i 21, określają zasady i warunki składania przez Ukrainę sprawozdań Komisji do celów ust. 1 niniejszego artykułu.
3. Wsparcie unijne udzielone na podstawie ram inwestycyjnych dla Ukrainy zgłasza się zgodnie z art. 27 ust. 8.
4. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdanie z postępów w osiągnięciu celów niniejszego rozporządzenia.
5. Komisja przedstawia sprawozdanie, o którym mowa w ust. 4, komitetowi, o którym mowa w art. 39.

Artykuł 37
Ocena Instrumentu

1. Po dniu 31 grudnia 2027 r., ale nie później niż do dnia 31 grudnia 2031 r., Komisja przeprowadzi ocenę *ex post* rozporządzenia. W ramach tej oceny *ex post* ocenia się wkład Unii w osiągnięcie celów niniejszego rozporządzenia.
2. W ocenie *ex post* korzysta się z zasad dobrych praktyk Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD z myślą o ustaleniu, czy osiągnięto cele, oraz o sformułowaniu zaleceń mających usprawnić przyszłe działania.

Komisja przesyła Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i państwom członkowskim ustalenia i wnioski z oceny *ex post*, wraz ze swoimi uwagami i działaniami następczymi. Ocena *ex post* może być przedmiotem dyskusji na wniosek państw członkowskich. Rezultaty uwzględnia się przy przygotowaniu programów i działań oraz alokacji zasobów. Oceny te i działania następcze są podawane do wiadomości publicznej.

W proces oceny unijnego finansowania udzielanego na mocy niniejszego rozporządzenia Komisja włącza w odpowiednim stopniu wszystkie odnośne zainteresowane podmioty, w tym beneficjentów, partnerów społecznych, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i władze lokalne, a w stosownych przypadkach może dążyć do przeprowadzenia wspólnych ocen z państwami członkowskimi i innymi partnerami w ścisłej współpracy z Ukrainą.

ROZDZIAŁ VIII

Przepisy końcowe

Artykuł 38
Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 31, powierza się Komisji na czas nieokreślony od siedmiu dni po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 31, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 31 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie jednego miesiąca od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o jeden miesiąc z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 39

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 40

Informacje, komunikacja i promocja

1. Komisja może zaangażować się w działania komunikacyjne w celu zapewnienia widoczności finansowania unijnego na wsparcie finansowe przewidziane w Planie Ukrainy, w tym przez wspólne działania komunikacyjne z Ukrainą. Komisja może, w stosownych przypadkach, zadbać o to, by za pośrednictwem oświadczenia o finansowaniu informowano o wsparciu udzielonym w ramach Instrumentu i potwierdzano takie wsparcie.
2. Odbiorcy finansowania unijnego podają informacje o pochodzeniu tych środków oraz zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w tym w stosownych przypadkach przez umieszczenie godła Unii i odpowiedniego oświadczenia o finansowaniu w brzmieniu „sfinansowane przez Unię Europejską – Instrument na rzecz Ukrainy”, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej.

3. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z Instrumentem, działaniami podjętymi w jego ramach i uzyskanymi rezultatami. Zasoby finansowe przydzielone na Instrument przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej na temat priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. 3.

Artykuł 41
Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

1.4. Cel(e)

1.4.1. *Cel(e) ogólny(-e)*

1.4.2. *Cel(e) szczegółowy(-e)*

1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*

1.4.4. *Wskaźniki realizacji celów*

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

1.5.4. *Zgodność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

1.7. Planowane metody wykonania budżetu

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

2.2. System(y) zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

- 3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY**
- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ**
- 3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki**
 - 3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne*
 - 3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych*
 - 3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne*
 - 3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie*
 - 3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*
 - 3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody**

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Stosunki UE z resztą świata

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☒ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego²³

☐ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(-e)

Strategicznym celem Instrumentu na rzecz Ukrainy jest zapewnienie zintegrowanej, średnioterminowej reakcji politycznej na potrzeby Ukrainy w zakresie odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji, a także wspieranie ścieżki akcesyjnej Ukrainy.

Zaprojektowano go jako elastyczny instrument, dostosowany do stanu niepewności i bezprecedensowego wyzwania, jakim jest wspieranie kraju ogarniętego wojną, przy jednoczesnym zapewnieniu przewidywalności, przejrzystości i rozliczalności funduszy.

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(-e)

Instrument będzie wspierał starania Ukrainy na rzecz przezwyciężenia skutków wojny, na rzecz odbudowy i modernizacji kraju, przy jednoczesnym wdrażaniu kluczowych reform na drodze do członkostwa w UE; będzie zakładał przy tym wsparcie transformacji Ukrainy w kierunku ekologicznej, cyfrowej i sprzyjającej włączeniu społecznemu gospodarki, która jest stopniowo dostosowywana do unijnych reguł i norm.

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Oczekuje się, że wsparcie w ramach Instrumentu umożliwi Ukrainie wdrożenie reform i inwestycji niezbędnych do odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji, podniesie stopę wzrostu ukraińskiej gospodarki i pomoże krajowi wyjść z wojny silniejszym. Oczekuje się również, że będzie on propagować konwergencję Ukrainy z Unią.

²³

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

1.4.4. Wskaźniki realizacji celów

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

Wskaźniki wykonania:

przyjęcie Planu Ukrainy przez Radę;
całkowity wkład finansowy przeznaczony na plany.

Wskaźniki rezultatu:

wdrożenie Planu Ukrainy.

Wskaźniki oddziaływania:

cele określone w art. 3, w szczególności w odniesieniu do odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji, a także dostosowania Ukrainy do dorobku prawnego Unii, oraz cele określone w Planie Ukrainy osiągnięto między innymi dzięki otrzymanemu wsparciu finansowemu.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Rosyjska wojna napastnicza spowodowała rozległe uszkodzenia infrastruktury i zakłócenie usług na terytorium całej Ukrainy. Wynikający z wojny kryzys humanitarny stał się przyczyną wysiedlenia milionów Ukraińców z ich domów i sprawił, że wielu z nich rozpaczliwie potrzebuje żywności, schronienia i pomocy medycznej.

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Działania na szczeblu unijnym są niezbędne do osiągnięcia szybkiej i solidnej rekonstrukcji Ukrainy oraz wsparcia inwestycji, które są potrzebne do odbudowy kraju, i reform sprzyjających przystąpieniu Ukrainy do UE. Rozmiar szkód wyrządzonych Ukrainie przez rosyjską wojnę napastniczą jest tak duży, że Ukraina będzie potrzebować rozległego i trwałego wsparcia zewnętrznego, jakiego żadne państwo członkowskie ani pojedynczy darczyńca nie byłoby w stanie zapewnić samodzielnie. Unia jest w wyjątkowym położeniu, umożliwiającym udzielenie Ukrainie wieloletniej pomocy zewnętrznej w sposób terminowy, skoordynowany i przewidywalny. Unia może wykorzystać swoją zdolność pożyczkową, aby udzielić Ukrainie pożyczki na korzystnych warunkach i pokryć koszty stóp procentowych, a także zapewnić dotacje i gwarancje w perspektywie wieloletniej.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Chociaż Instrument jest w dużej mierze bezprecedensowym instrumentem opracowanym w reakcji na szczególną sytuację, w jakiej znalazł się kraj ogarnięty wojną, będący krajem sąsiadującym z Unią, a także kandydatem do członkostwa w Unii, proponowany Instrument opiera się na doświadczeniach z poprzedniego i obecnego wsparcia udzielonego Ukrainie i innym państwom trzecim oraz na

wnioskach wyciągniętych z ustanowionego w 2020 r. Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, przy jednoczesnym uwzględnieniu szczególnych okoliczności panujących w Ukrainie jako kraju ogarniętym wojną.

1.5.4. *Zgodność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

Proponowany Instrument ma na celu wyposażenie Unii w instrument prawny, który pozwoli jej zapewnić zintegrowane i spójne podejście do wspierania Ukrainy. Ten pojedynczy, zintegrowany instrument obejmie, a tym samym zastąpi, istniejące dwustronne wsparcie udzielane Ukrainie za pośrednictwem oddzielnych instrumentów (pomoc makrofinansowa +, ISWMR), zapewniając jednocześnie wsparcie, które Ukraina, jako kraj kandydujący, zazwyczaj otrzymalaby w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej. Zwiększy to spójność, skuteczność, efektywność i wartość dodaną unijnego wsparcia dla Ukrainy. Przyczyni się też do zwiększenia wykorzystania środków finansowych Unii i uniknięcia powielania działań.

Nowemu wnioskowi ustawodawczemu dotyczącemu Instrumentu na rzecz Ukrainy towarzyszy wniosek dotyczący rozporządzenia Rady COM(2023) 337 zmieniającego rozporządzenie 2020/2093 określające wieloletnie ramy finansowe (WRF) na lata 2021–2027 (zob. sekcje 1.5.5 i 3.2.4).

Całkowita kwota Instrumentu zaproponowana w kontekście śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych ma być przekazana w formie pożyczek, wsparcia bezzwrotnego i rezerw na gwarancje budżetowe. O kwocie innej niż w formie pożyczek decyduje Rada i Parlament Europejski w ramach corocznej procedury budżetowej. Ogólna kwota wypłat pożyczek będzie uwzględniać kwoty udostępnione na wszystkie inne formy wsparcia oraz całkowitą maksymalną kwotę 50 mld EUR na lata 2024–2027.

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

Dzięki elastyczności i zmianie hierarchii priorytetów budżet Unii zapewnił ogromne wsparcie, ale WRF na lata 2021–2027 nie zaprojektowano z myślą o konsekwencjach wojny w Europie. Płynnościowe potrzeby Ukrainy w zakresie stabilności makrofinansowej pozostają wysokie, a inwestycje w szybką odbudowę i rekonstrukcję Ukrainy nie mogą czekać do zakończenia wojny. Unia powinna być w stanie zapewnić wsparcie dla zmieniających się potrzeb, z możliwością dostosowania i zwiększania skali form wsparcia w czasie. Utrzymanie działalności gospodarczej i odbudowa podstawowej infrastruktury stworzyłyby miejsca pracy i zapewniły dochody, dając uchodźcom perspektywę powrotu do domu, zwiększyłyby przychody do budżetu państwa, przyciągnęłyby inwestycje sektora prywatnego i ostatecznie zmniejszyłyby wielkość potrzebnej pomocy międzynarodowej.

Aby zaspokoić krótkoterminowe potrzeby odbudowy Ukrainy, a także długoterminowe potrzeby jej rekonstrukcji, Komisja proponuje ustanowienie Instrumentu na rzecz Ukrainy. Wsparcie będzie udzielane w formie wsparcia zwrotnego (pożyczki) i bezzwrotnego oraz rezerw na gwarancje budżetowe.

Instrument będzie finansowany z pożyczek gwarantowanych powyżej pułapów WRF, a także z nowego specjalnego instrumentu, wykraczającego poza pułapy WRF, Rezerwy na rzecz Ukrainy, w ramach zmiany rozporządzenia Rady (UE,

Euratom) 2020/2093²⁴. Rezerwa na rzecz Ukrainy może wspierać wszystkie wydatki inne niż w formie pożyczek, w tym bezzwrotne wsparcie, dotacje i rezerwy na gwarancje. W zmianie rozporządzenia w sprawie WRF ustanowiono również, że Rezerwa na rzecz Ukrainy ma na celu zapewnienie co najmniej 2,5 mld EUR w cenach bieżących jako orientacyjnej kwoty rocznej.

Państwa członkowskie, państwa trzecie, organizacje międzynarodowe, międzynarodowe instytucje finansowe lub inne źródła mogą wносить dodatkowe wkłady finansowe na rzecz Instrumentu, które będą stanowić zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. a) ppkt (ii), lit. d) i e) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Dodatkowe kwoty otrzymane jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 na mocy odpowiednich unijnych aktów prawnych w związku ze środkami ograniczającymi nałożonymi w świetle działań Rosji destabilizujących sytuację w Ukrainie zostaną dodane do zasobów Instrumentu.

²⁴

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

☐ Ograniczony czas trwania

- ☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.
- ☒ Okres trwania wpływu finansowego: od 2024 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od 2024 r. w odniesieniu do środków na płatności.

☒ nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane metody wykonania budżetu²⁵

☒ Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- ☐ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- ☐ przez agencje wykonawcze;

☐ Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

☒ Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
- ☐ organom prawa publicznego;
- ☐ podmiotom prawa prywatnego, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom prawa prywatnego państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i którym zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom lub osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.
- *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

W art. 8 wyszczególnia się formy wdrażania filarów Instrumentu, tj. zarządzanie bezpośrednie i pośrednie zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

²⁵

Szczegóły dotyczące metod wykonania budżetu oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na stronie BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Należy określić częstotliwość i warunki.

Konkretne wskaźniki zostaną zdefiniowane w Planie Ukrainy, aby można było monitorować spełnienie warunków związanych ze wsparciem w ramach filaru I. W ramach filaru I Instrumentu, zgodnie z ustalonym kwartalnym harmonogramem, Ukraina złoży należycie uzasadniony wniosek o płatność bezzwrotnego wsparcia finansowego i pożyczki, określając, w jaki sposób osiągnięto w zadowalającym stopniu spełnienie tych warunków, na podstawie wskaźników określonych w decyzji zatwierdzającej Plan.

W ramach filaru II Instrumentu Komisja przedstawi sprawozdanie z realizacji wsparcia udzielonego zgodnie z art. 41 ust. 4 i 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. W tym celu każdy partner Gwarancji dla Ukrainy i każdy podmiot, któremu powierzono wdrażanie instrumentów finansowych, przekaze corocznie informacje niezbędne Komisji do wypełnienia tych obowiązków sprawozdawczych.

Komisja będzie corocznie składać Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i komitetowi, o którym mowa w art. 39, sprawozdanie z wykonywania środków finansowych udostępnionych w ramach Instrumentu.

Komisja przeprowadzi również ocenę *ex post* rozporządzenia.

2.2. System(y) zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

Instrument będzie wdrażany w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego. Podczas gdy filar II będzie wdrażany głównie w ramach zarządzania pośredniego (w drodze umów w sprawie gwarancji zawartych z instytucjami finansowymi ocenianymi pod kątem spełnienia wymogów filarów), a filar III poprzez połączenie zarządzania bezpośredniego (np. dotacje, w tym partnerstwo i zamówienia publiczne) i zarządzania pośredniego (w drodze współpracy z podmiotami ocenianymi pod kątem spełnienia wymogów filarów), głównym trybem zarządzania dla filaru I będzie zarządzanie bezpośrednie z bezpośrednim przekazaniem środków finansowych do budżetu Ukrainy.

Strategia kontroli zostanie dostosowana do wdrożenia w ramach każdego z tych filarów, z wykorzystaniem monitorowania, oceny i audytów.

Szczególne uwagi zostaną zwrócone na wdrożenie przez Ukrainę funduszy udostępnionych w ramach filaru I. Płatności będą realizowane zgodnie z ustalonym harmonogramem kwartalnym, na podstawie wniosków o płatność złożonych przez Ukrainę i po przeprowadzanej przez Komisję weryfikacji spełnienia odpowiednich warunków. Kwartalna częstotliwość terminów płatności zapewni zarówno przewidywalność wsparcia dla Ukrainy, jak i stały dialog polityczny między Komisją a Ukrainą.

Dzięki wielopoziomowej strukturze istniejących mechanizmów kontroli (zob. również sekcja 2.3) dostępne są zintegrowane ramy zapewniające wdrożenie wszystkich odpowiednich środków ochrony interesów finansowych Unii. Zagwarantuje to uwzględnienie zasady proporcjonalności i konkretnych warunków, na jakich funkcjonował będzie Instrument.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Główne ryzyko zidentyfikowane w odniesieniu do finansowania dotyczy niespełnienia warunków związanych z wypłatą finansowania.

W celu ograniczenia tego ryzyka wprowadzone zostaną następujące środki:

- przeprowadzana przez Komisję ocena spełnienia odpowiednich warunków przed wypłatą środków finansowych, z możliwością wstrzymania wypłaty tych środków;
- zmniejszenie udzielonego wsparcia lub odzyskanie wszelkich kwot wydatkowanych na osiągnięcie celów Instrumentu w przypadkach nieprawidłowości, nadużyć finansowych, korupcji i konfliktów interesów mających wpływ na interesy finansowe Unii, które nie zostały wyeliminowane przez Ukrainę, lub w przypadkach poważnego naruszenia obowiązku wynikającego z umów zawartych z Ukrainą
- zawieszenie finansowania w przypadku niespełnienia przez Ukrainę warunku wstępnego określonego w art. 5.

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Wkład finansowy zostanie przekazany Ukrainie w formie finansowania niepowiązanego z kosztami odnośnych operacji, o którym mowa w art. 125 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego.

2.3. **Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom**

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Wniosek zawiera szczegółowe przepisy dotyczące ochrony interesów finansowych Unii. W Instrumencie przewidziano silny system audytu i kontroli określony jako mechanizm wielopoziomowy: po pierwsze, reforma systemów audytu i kontroli państwa ukraińskiego będzie konieczna jako część reform przedziwnych w Planie Ukrainy; po drugie, Komisja będzie mogła przeprowadzać kontrole wdrażania funduszy wydanych w związku z Planem w dowolnym momencie cyklu projektu; po trzecie, niezależna Rada Audytowa będzie informować Komisję o ewentualnym niewłaściwym zarządzaniu funduszami w ramach całego Instrumentu.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Wieloletnie ramy finansowe – linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Nowe linie budżetowe, o których utworzenie się wnioskuje

Powyżej pułapów WRF	Linia budżetowa	Rodzaj wydatków	Wkład			
	Numer	Zróżn./niezróżn.	państw EFTA	krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
O	16.0106 – Wydatki na wsparcie Instrumentu na rzecz Ukrainy	Niezróżnicowane	TAK	p.m.	TAK	TAK
O	16.06 – Instrument na rzecz Ukrainy	Zróżnicowane	TAK	p.m.	TAK	TAK

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

Orientacyjne finansowanie w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy powyżej pułapów* (w mln EUR)					
Rodzaj wsparcia	2024	2025	2026	2027	Ogółem
Bezwrotne (dotacje)	4 250	4 250	4 250	4 250	17 000
<i>w tym z filaru I</i>	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
<i>w tym z filaru II</i>	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
<i>w tym z filaru III</i>	625	625	625	625	2 500
<i>w tym wsparcie administracyjne (maks. kwota)</i>	125	125	125	125	500
Pożyczki (tylko filar I)	8 250	8 250	8 250	8 250	33 000
Ogółem**	12 500	12 500	12 500	12 500	50 000

*Roczny i ogólny podział bezzwrotnego wsparcia i pożyczek ma charakter wyłącznie orientacyjny i poglądowy. Rzeczywisty podział będzie przedmiotem corocznej decyzji.

** W tabeli założono, że środki na zobowiązania są równe środkom na płatności. Informacje te mają wyłącznie charakter poglądowy. Rzeczywista kalibracja obu rodzajów środków będzie oceniana corocznie na podstawie potrzeb.

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna: NEAR						
○ Zasoby ludzkie		2 453	2 453	2 453	2 453	9 811
○ Inne wydatki administracyjne		0 238	0 238	0 238	0 238	0 952
OGÓŁEM DG NEAR	Środki	2 691	2 691	2 691	2 691	10 763

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	2 691	2 691	2 691	2 691	10 763
--	--	--------------	--------------	--------------	--------------	---------------

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2024 ²⁶	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	OGÓŁEM
--	---------------------------	-------------	-------------	-------------	--------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych					
Zasoby ludzkie	2 453	2 453	2 453	2 453	9 811
Inne wydatki administracyjne	0 238	0 238	0 238	0 238	0 952
Suma częściowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	2 691	2 691	2 691	2 691	10 763

Poza DZIAŁEM 17²⁷ wieloletnich ram finansowych					
Zasoby ludzkie	16 224	16 224	16 224	16 224	64 896
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym	26 970	26 970	26 970	26 970	107 880
Suma częściowa poza DZIAŁAMI 1–7 wieloletnich ram finansowych	43 194	43 194	43 194	43 194	172 776

OGÓŁEM	45 885	45 885	45 885	45 885	183 538
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyirekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyirekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyirekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

²⁶ Rok 2024 jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy.

²⁷ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
○ Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)				
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	11	11	11	11
20 01 02 03 (w delegaturach)	2	2	2	2
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)				
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)				
Inne linie budżetowe (określić)				
○ Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)²⁸				
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)				
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)				
16.0106 – Wydatki na wsparcie Instrumentu na rzecz Ukrainy ²⁹	– w centrali	68	68	68
	– w delegaturach	54	54	54
Inne linie budżetowe (określić)				
OGÓŁEM	135	135	135	135

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Zatrudnione nowe osoby będą zajmować się opracowywaniem polityki, zagadnieniami prawnymi, ze szczególnym uwzględnieniem zamówień publicznych, zarządzaniem finansami, zarządzaniem umowami, audytem i oceną.
Personel zewnętrzny	Zatrudnione nowe osoby będą zajmować się opracowywaniem polityki, zagadnieniami prawnymi, ze szczególnym uwzględnieniem zamówień publicznych, zarządzaniem finansami, zarządzaniem umowami, audytem i oceną.

²⁸ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JPD = młodszy specjalista w delegaturze.

²⁹ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych Instrumentu na rzecz Ukrainy (dawnie linie „BA”).

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

- ☐ może zostać w pełni sfinansowany(a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).

Należy wyjaśnić, na czym ma polegać przeprogramowanie, określając linie budżetowe, których ma ono dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty. W przypadku znacznego przeprogramowania należy załączyć arkusz kalkulacyjny.

- ☐ wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając linie budżetowe, których ma on dotyczyć, podając odpowiednie kwoty oraz proponowane instrumenty do zastosowania.

- ☒ wymaga przeglądu WRF.

Nowemu wnioskowi ustawodawczemu dotyczącemu Instrumentu na rzecz Ukrainy towarzyszy wniosek dotyczący rozporządzenia Rady COM(2023) 337 zmieniającego rozporządzenie 2020/2093 określające wieloletnie ramy finansowe (WRF) na lata 2021–2027. Zmiana tego rozporządzenia jest konieczna, aby a) ustanowić Rezerwę na rzecz Ukrainy na lata 2024–2027 na potrzeby finansowania tego Instrumentu w formie wsparcia innego niż pożyczki, a także b) zapewnić gwarancję z budżetu UE dla wsparcia w formie pożyczek. Oba rodzaje wsparcia są rozliczane ponad pułapami wydatków WRF.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

Środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.
- ☒ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☒ wpływ na dochody inne
 - Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☒

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ³⁰				
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Należy wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres

³⁰

W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.

						wpływu (por. pkt 1.6)		
Artykuł ...		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.